

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. 30 krajc. na leto.

Štev. 6. V Celovcu 15. junija 1875. XXIV. tečaj.

Pridiga za god ssv. ap. Petra in Pavla.

(Greh in pokora ssv. ap. Petra in Pavla.)

„Ona sta dva svečnika, ki pred Gospodom zemlje stojita.“ Apok. 11, 4.

V v o d.

Dva svečnika si je Kristus izvolil, da razsvitlujeta široki svet, ki je bil z gosto temo greha in nevere pokrit. Ta dva svečnika sta bila pervaka aposteljnov, sv. aposteljna Peter in Pavel, katerih častitljiv spomin danes sv. kat. cerkev obhaja. Na ta dva svetnika se po vsi pravici zamorejo obrniti besede sv. pisma: „Ona sta dva svečnika, ki pred Gospodom zemlje stojita.“

Nekdaj sta bila pa ta dva aposteljna slaba, revna grešnika; pa kakor hitro se spreobrneta, postaneta Jezusova naj zvestejša učenca, goreča oznanovalca božjih resnic: „Njih glas je šel po vsej zemlji, in do kraja sveta njih besede.“ Vse sta hotla za Kristusa in njegove sv. nauke dati; ja še celó svoje življenje, zato sta pa tudi zdaj v nebesih visoko povzdignjena, „sta, kakor dva svečnika, ki stojita pred Gospodom zemlje.“

Kaj bi vam toraj danes povedal? Povedal vam bom nekoliko:

1. Od greha teh dveh aposteljnov; in
2. Od pokore teh dveh aposteljnov.

Slabost teh dveh aposteljnov naj nas pred grehom svari, njuna pokora pa nas iz greha ustati uči.

Ljubljenca božja, ssv. aposteljna Peter in Pavl! sprosita nam k temu potrebne pomoči, meni, ki govorim; pa tudi vsem, ki me poslušajo!

Razlaga.

Vam vsem je znano, da se je Peter zlo pregrešil, ko je svojega mojstra in Odrešenika trikrat zatajil. Kdo bi si mislil, da bo ravno ta učeneč kaj takega storil? Saj mu je Jezus naj večjo ljubezen skazoval, ja še celó poglavarja svoje sv. cerkve ga je postavil, ko mu je rekel: „Ti si Peter, in na to skalo bom zidal svojo cerkev, in peklenške vrata je ne bodo zmagale. In tebi bom dal ključe nebeškega kraljestva; in karkoli boš razvezal na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.“ Peter je to veliko Jezusovo ljubezen pa tudi ceniti vedel. Bolj je veroval v Jezusa in še rajše ga je imel, kakor njegovi tovarši. To svojo živo vero je pokazal, ko je Kristus aposteljne vprašal, za koga ga oni deržijo? Peter je naravnost rekel: „Ti si Kristus, Sin živega Boga!“ Še pri slednji večerji je Jezusu rekel, da rajše umerje, kakor da bi Ga zatajil. In ko je bil Jezus vjet, postavil se je on z mečem sovražnikom v bran. Oh, nesrečni Peter, kdo bi si mislil, da boš ravno ti svojega Boga in mojstra tako nehvaležno zatajil, zatajil trikrat in prisegal, da Jezusa ne poznaš?! Oh, kako si zamogel tako globokopasti? Padel si, a) ker si preveč v samega sebe zaupal. Ja ljubeznjivi! Peter je padel ker se je preveč na se zanašal. Mislil si je, da nikakor ni mogoče, da bi on Jezusu tako nehvaležen postal. Spal je med tem, ko je hudoba svoje mreže tudi za Petra nastavljal. —

Petrov greh, preljubi moji! naj nas svari, da se ne zanašamo preveč na svojo moč in svoje obljube. Glejte, Peter, skala, kakor ga Jezus imenuje, je padel, globoko padel, kako lahko padete tudi vi! Pa, oh! tako veliko jih je, posebno mladih ljudi, ki grešne prilžnosti nalašč iščejo.

Ni se toraj čuditi, da vas je toliko v tako nesramne grehe zakopanih. Ni se čuditi ako to in to, do zdaj še pošteno dekle, v peklenške mreže pride, katerih hudoba tudi na cerkvenih shodih obilno nastavlja. O ljubi moji! posebno kar vas je še poštenih, bodite varni in ne zaupajte preveč v same sebe, ter molite pridno, ker „satan vas išče, da bi vas presejal kakor pšenico. O Bog! glej na mojo pomoč; Gospod, hiti mi pomagat.“

Petra, kakor smo slišali, je preveliko zaupanje v samega sebe tako globoko verglo; sv. Pavla pa je b) slabi izgled drugih v greh potisnil.

Savl, tako se je popred Pavl imenoval, je ves gorel za judovsko postavo. On je vidil, kako strašno so Judje, pismarji in farizeji aposteljne in prve kristjane sovražili in preganjali, zato jih je pa tudi on sovražil in kervavo preganjal. Já, ljubi moji! le slabi izgledi drugih so Savla storili grozovitnega preganjavca Jezusove vere.

Tako tudi še dandanešni slabi izgledi drugih dosti kristjanov v greh napeljejo. Mnogo se jih najde, ki so še precej dolgo radi v cerkev zahajali, pobožno molili, pridno božjo besedo poslušali in

večkrat v letu sv. zakramente prejekali; pa tega ne storijo več. Živeli so precej časa pošteno in sramožljivo, pa kakošni hudobneži so zdaj! O žalostno spremenjenje! Od kod to? Videli so druge, kako razuzdano in pregrešno živé; slišali so jih, kako černijo duhovnike, gerdijo sv. cerkev in spodbijajo njene pravice, slišali so njih nesramne, vmazane in bogokletne besede. Tudi oni so začeli misliti, da, če hoče kdo gospod biti, ni še zadosti samo gosposko suktno nositi in smodko v zobe vtekniti; ampak treba je še svoj materni jezik zatajiti, zoper sv. vero, cerkev in njene služabnike prav zaničljivo govoriti, v cerkev pa ne hoditi, pa tudi moliti ne. In tako je prišlo, da so ti ljudje postali hujši od Judov, ki so Jezusa na križu umorili. In tako jih najdeš še cele verste, ki so bili svoje dni pridni kristjani, zdaj so pa, pohujšani od drugih, toliko nevredni grešniki, ki svoje hudobije s tem pokrivajo, da tudi drugi tako delajo.

„Svet zdaj sploh tako dela,“ se izgovarjajo, pa neumneži ne pomislijo, da greh zmiraj ostane greh, ki je pekla vreden, če ga tudi celi svet dela. Vsemogočnemu Bogu je milijonov grešnikov in grešnic tako lahko v večni ogenj vreči, kakor enega samega. Tudi ob času vesoljnega potopa ni en sam vtonil, ampak razun Noetove družine vsi. Taka se je godila tudi razuzdanim prebivavcem mest Sodome in Gomore, ker so vsi grešili, bili so tudi vsi z ognjem končani. Izgovor da tudi drugi tako živijo, ta izgovor nas pred večnim ognjem ne obvaruje; zatoraj ne posnemajmo slabih izgledov drugih, temveč zvesti ostanimo Bogu in spolnujmo Njegove zapovedi. Smo pa posnemali ta dva aposteljna v njunih zmotah in grehah, o ne mudimo se nju posnemati tudi v pokori!

2. Aposteljna sv. Peter in Pavl nista ostala v grehu, ampak k Bogu sta se obrnila, in sta delala hitro, o jstro in stanovito pokoro.

Ko je bil Jezus iz sodne hiše venkaj pripeljan, je Petra milo pogledal. Ta mili pogled je Petra globoko v serce urezal. Peter se spomni svoje nezvestobe, neizrečena žalost se loti njegove duše. Oh, jes nesrečnež! zdihuje od grevence ves prevzet, sam pri sebi. kaj sem storil? Zatajil sem svojega Gospoda in Boga, zatajil naj boljšega mojstra, naj večega dobrotnika! Obljubil sem tudi umreti z njim, in vendar sem ga zatajil! Oh, mene velikega grešnika! — Ni mogel dalej na dvorišču ostati. — Vzdigne se, „teče venkaj, in se britko razjoče.“ Peter se je torej hitro, precej po storjenem grehu spreobernal. Tako je storil tudi sv. Pavl. Kakor hitro je božji glas na potu v Damask zaslišal, pustil se je v mesto peljati, je tamkaj tri dni v o jstrem postu premolil in po tem je zakrament svetega kersta prejel.

Nad tema dvema aposteljnom vidite preljubi moji! kako dobro bi morali tudi vi božje milosti in gnade obračati in se brez odloga na pravi pot pokore podati. Tudi vam je usmiljeni Bog že dosti gnad ponujal, pa kako ste jih obrnili? Nekteri so še zmiraj tisti

*Ne bi angeljski
sel — anathe
na hit?*

plesnivi grešniki in grešnice ostali, kakoršni so bili popred. Njih serca so terdo kamenje, na katero gnada Božja sicer kane, pa mora zopet hitro odleteti. Bati se je pri takih, da studenec gnade božje popolnoma vsahne, in ti ljudje v nepokori do konca ostanejo, ter se na vekomaj pogubijo. Ne mudite se toraj grešniki in grešnice! delati hitro pokoro, kakor sta jo delala sv. aposteljna Peter in Pavl.

Pa tudi ojstro pokoro sta ta dva svetnika delala. Sv. Peter ni samo na tihem obžaloval, da je Jezusa zatajil; temveč on je svoj greh tudi s tem popravljaj, da je Judom in nevernikom brez vsega straha križanega Jezusa in njegov sv. nauk oznanoval. Sovražniki Jezusovi so tudi njega preganjali, neusmiljeno pretepali, v železje kovali, v ječe metali, in mu prepovedovali križanega Jezusa oznanovati. On jim je pa brez vsega straha rekel: „Boga je treba bolj poslušati, kakor ljudi.“ (Dj. ap. 5.) Bil je pripravljen za Jezusa vse storiti, vse dati, dati celo kerv in življenje. — Poglejmo sv. Pavla! Precej po prejetem sv. kerstu je on Jezusov nauk tako goreče oznanoval, da so se vsi čudili. Nekdaj tako velik sovražnik Kristusov, zdaj pa tako serčen oznanovalec njegovih sv. nauk! Koliko je ta apostelj na svojih aposteljskih potih preterpel, je samemu Bogu znano; pa več ko je terpel, bolj srečnega se je štel. Ojstra pokora teh dveh aposteljnov naj tudi nam ko svitla zvezda kaže, kakošna mora naša pokora biti, da bo dopadljiva Bogu in nam v zveličanje. Po izgledu teh dveh aposteljnov obžalujmo tudi mi svoje grehe, prosimo Boga za odpuščanje, obljubimo mu ljubezen, zvestobo in pokorščino; popravimo pa tudi s tim, da lepo kerščansko živimo, popravimo to, kar smo s pohujšanjem in grešnim zaderžanjem poderli!

Sv. ap. Peter in Pavl sta slednič tudi stanovitno pokoro delala. Pota pokore, ktere sta nastopila, nista nikdar več zapustila, in obžalovala sta svoje zmote vse žive dni.

Sv. Klemen pripoveduje, da je apostelj sv. Peter vselej pokleknil in se britko razjokal, kaderkoli je petelina slišal peti. Obilne solze so mu brazde v lica urezale, ktere je pretakal zato, ker je Kristusa zatajil. Sv. Pavl, ki je za razširjenje sv. vere toliko storil, ki je tako lepo živel, da je že na tem svetu božjega veličanstva nekoliko okusil, piše v svoji veliki ponižnosti sam od sebe: „Jaz sem naj manjši aposteljnov, in nisem vreden apostelj imenovan biti, ker sem preganjal cerkev božjo.“ Oba aposteljna sta svojo zvestobo in ljubezen do Jezusa s tem zapečatila, da preterpita v Rimu mučeniško smert pod cesarjem Neronom. Sv. Peter je bil namreč križan, sv. Pavl pa ob glavo djan.

Stanovitna tedaj je bila pokora teh dveh aposteljnov, stanovitna mora tudi naša biti. Lepo so začeli tudi Savl, Judež in več družih, pa so žalostno končali, ker manjkalo jim je stanovitnosti. V bolezni ali kterej drugi sili ljudje pokoro in vse dobro obečajo, pa kakor hitro so iz nevarnosti, tako hitro pozabijo Bogu storjenih obljub.

Delajo, kakor nek kmet Anže po imenu, ki je šel v dalno Ameriko sreče iskat. Ker je Anže v Ameriki bolj pridno delal in le malo-kdaj v taberno zašel, res mu je začela sreča cveteti. Postal je precej premožen mož. Želel je pa še enkrat svoj domači kraj videti. Prodá vse, kar je gleštal, ter se verne na neki ladiji nazaj v Evropo. Še le malo dni so se vozili, kar nastane na morju strašen vihar. Bliski so razsvitljevali černo noč, in germelo je kakor v sodnem dnevu. Ladja, ktero je vihar kakor orehovo lupino okoli metal, je bila v strašni nevarnosti. Anže vidi merzli grob pred seboj, se trese ko listje na drevju, poklekne, sklene roke, in začne takole moliti: „O ljubi Oče v nebesih! vsmili se nas, in reši nas s svojo vsega-mogočno roko strašne smerti. Če me pustiš še enkrat videti moj dom, tébi na čast in slavo bom za domačo cerkev tako svečo kupil, da jo bo komaj šest možkih neslo.

In glej, vihar s časoma pojenjuje, pa vendar še je velika nevarnost. Anže zopet moli in ponavlja svojo obljubo; pa zdaj že ne obeča tolake sveče, da bi jo moralo šest možkih nositi, ampak le pravi: Toliko svečo bom za domačo cerkev kupil, da jo bo en močen mož komaj nesel.

Naslednje se vihar vleže in prikaže se zopet jasno nebo. Pa še ni bilo skerbi konec. Vihar je barko iz pravega pota zanesel in zlo poškodoval. Anže je zopet molil, pa zopet nekoliko drugače: „Pripelji me, nebeški Oče! je rekel, na moj dom, in prinesel bom tebi na čast v našo cerkev svečo, ktera bo dolga, kakor je moja roka. Rad bi še videl kraj, v katerem moj oče in mati pokopani ležijo.

Ko je pa Anže res srečno domu prišel, hitro je pozabil obljub, ktere je na morju delal. Še le, ko res v cerkev stopi, pride mu na misel njegova obljuba. Gre iz cerkve, in res kupi svečico, ki je en sam stari krajcer veljala, to borno svečico položi na altar, in misli, da je svojo obljubo že splnil. Anžetu podobni so vsi, ki v nevarnosti ali boleznih popoboljšanje obečajo, pa tako hitro zopet zabijo na storjeno obljubo, ter ostanejo še zmiraj stari grešniki — stare grešnice. O da bi nas apost. ssv. Peter in Pavl stanovitne pokore učila!

Sklep.

Dve svitile luči, preljubi kristjani! sem vam danes pokazal, in te sta sveta aposteljna Peter in Pavl. Njuni pregreški naj nas svari-jo pred grehom, njuna pokora pa, ako smo grešili, naj nas hitre, ojstre in stanovitne pokore uči, da po storjeni pokori enkrat tje pridemo, kjer se ta dva svetnika v veliki časti in slavi veselita. Amen.

Pridiga za VII. pobinkoštno nedeljo.

(Nekaj od krivih prerokov.)

„Varujte se lažljivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi.“

Mat. 7, 15.

V v o d.

Že je bil Jezus 30. l. svoje starosti dopolnil in zdaj se je začel svetu kazati Učenika in Odrešenika svetá. Od vseh krajev so k Njemu vreli in ga veselo poslušali. Nekega dne gré ž njimi na goro, se vsede na tla, odpre svoje sv. usta in jim najpred oznanuje osem zveličanskih čednost ali blagrov, kakor ravno toliko stopinj, po katerih se pride v nebesa. Potem jih podučuje, kaj storiti, kaj opustiti, da si služijo nebesa in še pristavi Mat. 7, 13. 14: „Pojdi te noter skoz oske vrata; zakaj široke so vrata in prostorna je pot, ktera pelje v pogubljenje, in veliko jih je, kateri po njej noter hodijo. Kako oske so vrata in tesna je pot, ktera pelje v življenje in malo jih je, kateri jo najdejo.“ Na zadnje pa jih še pred neko posebno sorto ljudi svari: „Varujte se lažljivih itd.“ In to svarjenje še velja dan današnji, zakaj le preveliko krivih prerokov se med nami nahaja, še hujših, bi rekel, kakor dereči volkovi.

Od krivih prerokov hočem vam danes govoriti in vam pokazati:

1. Kako se obnašajo;
2. kako zvijsko se obnašajo; in
3. kako se spoznajo. Nevarnost je velika, zatorej vsi zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Preroki so bili možje, učeniki v stari zavezi od Boga poslani, naj učijo Izraelsko ljudstvo, mu skrivnosti božje razodevajo, odvrtačujejo ga od greha, posebno malikovanja, zraven ga pa naj budijo k pokori pa in boljšemu življenju, k terdni veri in zaupanju na edino pravega Boga. Verh tega so tudi prihodnje reči v božjem imeni napovedovali, Zveličarjev prihod, rojstvo, življenje in smert, pa tudi častitljivo poveličanje Njegovo naznanovali in na drobno popisovali; od tod tudi njih ime — preroki.

Kakor pa za solncem senca hodi, tako so poleg božjih prerokov krivi vstajali in ljudstvo sleparili. Taki so bili, ki niso bili od Boga poklicani, ampak so se sami preroke delali in si svojili to sv. opravilo, pa ravno s tem božjim naredbam navskriž ravnali in ljudstvo, ki jim je verjelo, v nesrečo in pogubo pahnili. Taki krivi preroki so bili o Jezusovem času farizeji in pismarji, ki so ljudem svoje izmišljave za božje nauke prodavali, in božjo resnično besedo pačili, s tem pa tudi ljudstvo zmotili in na krive pota zapeljali. Taki so bili kakih 30 - 40 let pozneje, ko je Rimska vojska Jeruzalem oblegala; krivi preroki v mestu, pa so le ljudstvo z lažnjivimi prerokbami spodbujali k vojski in oserčevali, rekoč, da zdaj, zdaj pride odrešenik Kristus; pa ga le ni bilo, ampak Rimljani so mesto v last vzeli, ga požgali in popolnoma razdjali. Glejte, kaj krivi preroki znajo!

Takih se pa tudi med nami ne manjka, ja ni je vasi ali fare, da ne bi ga imela, krivi preroki so, kateri laž za resnico, krivico za pravico oznanujejo, greh hvalijo, lepšajo, zagovarjajo, ga le za kako nedolžno veselje štejejo in tudi drugim priporočajo; poštenje pa za prazne kvante, čednosti in vso pobožnost za same sleparije in sanjarije imajo in drugim zaznamnujejo, da jim tako te prežlahatne, nebeske bisere iz serca kradejo, jih nesrečne delajo za sedajni čas in za celo večnost.

Lažnjivi, krivi preroki so, kateri vam od neke izmišljene omike in popolne svobode govoré, da ste sami svoji in drugemu nikomur v strahu. To ni res, to ni mogoče; ta omika ni družega ko nevera, ta svoboda, ki jo vam obljublajo, je le gola razberzdanost in razpuščenost. Človek na zemlji ne more brez strahoneta biti; on mora biti Bogu podložen in cerkvi in deželski oblasti, mora tudi na pravice drugih porajtati in mora sam svoje hude strasti in želje krotiti, mora davke plačevati in postave spolnovati, da se ljubi mir ohranja, da sam za se in tudi drugi poleg njega mirno in zadovoljno živijo. Lažnjivi preroki so, kateri vam duhovski stan vedno predmetavajo in černijo, zavoljo kakega nevednega Judeža celi častivredni stan gerdijo, s perstom na duhovnike kažejo rekoč: „Glejte! kaki so.“ Saj pa tudi dobro vejo, da keršansko čredo premotiti, ni ga boljšega pripomočka, kakor pastirje ob vso veljavo spraviti, da jih ne obrajtajo več in tudi ne poslušajo. Ravnajo se po starem vodilu, ki ga je prerok od nasprotnikov božjega kraljestva napovedal: „Vdarimo pastirja in ovčine črede se bojo razkropile.“ Lažnjivi preroki so, kateri vam pravijo, da mi duhovniki na to mislimo, da bi se stara desetina in robota drugoč vpeljala. Zares nor bi moral biti, kdor bi se podstopil to postavo rušiti, ki jo je visoka vlada že davno sklenila in je od svitljega cesarja poterjena in izpeljana; pa so tudi Rimski papež v tem, kar se cerkvene desetine in pravice vtiče, černo na belo svoje privoljenje izrekli. To pa vam le v ušesa šepetajo, posebno kedar se volitve bližajo, da šuntajo vas

zoper mešnike in ob vse zaupanje do njih pripravijo. In tako bi vam še lahko celo versto krivih prerokov naštel, toda obrnimo se rajši k drugemu premišljevanji,

2. kako krivi preroki postopajo, da svoje pogubivne namene dosežejo.

Najpred jih tajijo in skrivajo, se še naj boljše prijatlje delajo, sladkajo, prilizujejo, jim, ki jih hočejo na svoje limanice dobiti, zlate gore obečajo in se tako v ovčji obleki hinavsko kažejo. Le en izgled vam povem, da te besede poterdim. Sploh znano je in naši nasprotniki nam v svojih zborih sami pravijo, da hočejo vso vero iz keršanskih družinj, občin, držav in zadnjič iz celega svetá strebíti. To je zadnji cilj in konec sedajnega preganjanja sv. cerkve. To preganjanje pa v tem obstoji, da se njene sv. postave prevračajo, njene pravice zatirajo, njeni naj boljši predstojniki in služabniki preganjajo, še celo keršanske nauke pridigovati, sv. zakramente deliti se prepoveduje. Dokler pa dobro vedó, da kmečko ljudstvo še na starodavno vero veliko porajta, jo še za svoj naj dražji zaklad ceni, ne upajo se s svojimi nameni na den, ampak zvito terdijo, da hočejo le duhovnikom jih prevagajočo moč in oblast pristriči, da ne bi svetá gospodarili, kakor dosihdob; sv. vero podreti, Bog ne daj! „Saj smo mi tudi katoličani,“ jih čuješ kvasiti; pa le vero hočejo po svoji glavi stekati, ne pa kakor nam je od Boga razodeta in od katoliške cerkve oznanovana.

Kaj ni to volk v ovčji obleki? Kako pa more sveta vera obstati brez duhovnikov, katerim se vse pravice jemljejo in jih le komaj še živeti pustijo, da jih zasramujejo in ob vso veljavo devljejo? Naj vam to reč razložim. Povejte mi, — ktere in kakošne težave vi čutite od našega gospodarjenja? Kdo vas pa sili v cerkev, k postu, k spovedi, ako sami ne bi hoteli? In dar, ki ga tukaj na oltar položite, je prostovoljna štíbra, ki si jo sami nakladate in vselega serca odrajtujete; kje je tedaj hudo gospodstvo, kje je tlaka od naše strani? Oj da bi vas drugi hujši ne tlačili kakor mi! Da bi vam vsaj pustili sv. vero, ktero vi po našej službi dobivate! Srečni bi bili. Tako pa vam jo kratijo, pa se ob enem hlinijo, kakor da bi bili, Bog vé! kako vneti za vaš blagor; glejte tukaj volka v ovčji koži! Kako ga pa poznati?

3. Jezns nam to pravi: „Po njih sadu jih bote spoznali.“ Pogledajte na njih življenje in bote videli, da so ljudje brez vsake vere, razberzdani, malopridni, ki jih le samo sebičnost goni in nagiblje, da se na videz za vas potegujejo. Kakor malo se pa od ternja dobi zernje ali sladko grozdje, ali od osata sladke fige, — tako malo od takih nemarnežev dober sad, ki bi človeštvo osrečil. Človek, ki na Boga ne porajta, Njegove sv. zapovedi z nogami teptá, tudi za vas ne bo nigdar serca imel; le da vas za svoje namene rabi, potem vas več ne pozna, ne zmeni se za vas.

To nas skušnja vseh časov uči. Le ljudstvo izzizovati, na to grejo; ko so si svoj žep napolnili, svoje pete odnesejo, in ljudstvo, ako potem narobe pride, mora drago plačevati svojo neumščino, po kateri so jim verjeli in se zaupali jim. Sv. Janez pravi I. 4, 1—5: „Preljubezajivi! ne verjemite vsakemu duhu, temuč skušajte duhove, ali so iz Boga; zakaj veliko lažnjivih prerokov je na svet izšlo. Iz tega se Duh božji spozna: Vsak duh, kateri priča, da je Jezus Kristus v mesu prišel, je iz Boga, in noben duh, kateri Jezusa razdeva, ni iz Boga, in ta je antikrist, od kterega ste slišali, da pride in je že zdaj na svetu.“ Imejte tukaj znamenje, kako krive preroke spoznate. Kdor je nasprotnik sv. vere, je nasprotnik tudi vaše sreče; zakaj le od Boga vse dobro pride, brez Njega ni je nobene dobrote. Zatoraj ako vam kdo pride s prelepimi besedami, vas v lice hvali, vam zlate gore obljublja, vedite da imate s krivim prerokom opraviti. Ni na tem svetu pravih nebes; ampak postavljeni smo na svet, da si jih še le služimo; naša zemlja je solzna dolina, kjer še moramo pokoro delati za svoje grehe, po sv. veri si srečo še le pridobivljati, ki je še zdaj nismo vredni. Kdor vam drugače pravi, vam že tukaj sladnostno življenje obeta, je kriv prerok. Kakor je on sam malopridno drevo, tako ne more biti od njega dobrega sadu; gorje taistim, ki mu svoje ušesa odpirajo, se mu oslepariti in zapeljevati dajo!

Sklep.

Kaj pa bo konec teh krivih prerokov? Tudi to nam Jezus v današnjem sv. evangeliju naznanja: „Vsako drevo, ki ne stori dobrega sadu itd.“ Pride sodbe dan in bojo k Njemu pristopili, rekoč: „Gospod! kaj nismo v Tvojem imenu prerokovali?“ On jim pa takrat poreče: „Poberite se spred Mene, vi malopridneži! ker vas ne poznam.“ In bojo prejeli svoj delež v taistem strašnem ognju z drugimi hinavci, kjer je jok in škripanje z zobmi.“ Le žalibog! da tudi taisti, ki so jim verjeli, njih tovarši bodo v pogubljenji! Prepozno bojo svojo abotnost spoznali in objokovali, da so za njih gojlfne obljube dali svoje zveličanje. Vi pa, ljubi moji! nikar tako! Bežite pred njimi, kakor pred strupenim gadom, deržite se učениkov od Boga vam postavljenih, kateri, čeravno vam včasih kako rezno povejo, le vašo pravo srečo nameravajo — in bote podobni drevesu, pri živih studencih vsajenemu, ki vsak mesec zori, mu perje ne obleti in sad rodi in ta sad mu ostane na vse večne čase. Amen.

Pridiga za VIII. pobinkoštno nedeljo.

(Od prave modrosti.)

„Otroci tega sveta so modrejši kakor otroci luči v svojem rodu“

Luk. 16, 8.

Vvod.

Danešnja evangelijska prilika pomenja: Kakor je hišnik, ki si je s ptujim blagom prijatelj nabiral, previdno ravnal, da bi si za življenje tega sveta preskerbel, tako bodimo tudi mi previdni z bogastvom tega sveta, ki ga imamo. Bogastvo pa ni naša prava lastina ter pridobivljajmo si ž njim prijateljev za večno življenje. Le eno se nam mora pri tem čudno zdeti, da še Gospod hvali hišnikovo zvijačnost, po kateri je krivico delal, da mu ne bo treba, od službe odstavljenemu, ne težko delati ne sramotno beračiti. Toda Gospod ne hvali njegove goljufije, ampak le njegovo pametno skerb in previdnost za samega sebe in v tem naj si mi evangelijskega hišnika v izgled vzemimo in posnemajmo. Ako je namreč Gospod krivičnega hišnika pohvalil zavoljo njegove prekanjenosti, koliko bolj bo še le nas, ako smo v resnici modri za svoj dušni dobiček, da ne bo tudi od nas veljalo, kar Jezus reče: da otroci tega sveta so modrejši kakor otroci luči v svojem rodu. Zatorej vam hočem govoriti od dvojne modrosti in pokazati:

1. Kako so otroci tega sveta modri?

2. Kako pa naj mi modri bomo, da bomo otroci luči? Pripravite se!

Razlaga.

1. Prelepo nam popisuje sv. papež Gregori pravo in napčno modrost; on pravi: „Smejijo se priprostosti pravičnega; zakaj modrost tega svetá je: serce zvijačno skrivati, misli z besedami tajiti, krivo za pravično, resnično za krivično prodavati. Tole modrost po posvetni šegi mladi znajo in se je učijo za dragi dnar; kateri jo umejo, druge ošabno zaničujejo; kateri je pa ne znajo, jo nad drugimi občudujejo in se jej boječi vklanjajo, ker namreč pod lažnjivim imenom omike ali zbrihtnosti se ljubi, dokler spačenost za prebrisanosť velja. Ona uči svoje sužnje visoke časti iskati, veseliti se

nad pridobljenim štimanjem, hudo od drugih jim storjeno obilno povračevati; dokler še moči nesejo, nikomur ne jenjati, in kedar obnemorejo, kar po sili niso kos, to po mirni zvijači in hinavski prijaznosti spolniti in doseči.

Temu nasproti je prava modrost, ničesar le na videz si izmisliti, temuč misli z besedami odkrivati, resnično kakor tako ljubiti, krivičnega pa se zогibati, dobro storiti tudi brez plačila, hudo pa rajši prenašati ko storiti; ne iskati maščevanja krivice, pač pa zasramovanje za pravice delj za dobiček si šteti. Toda tej modrosti pravičnih se le smeji, dokler se odmodrijanov tega sveta keršanska pravičnost za neumščino ima. Vse namreč, kar se nedolžnega stori, dozdeva se jim bedasto in karkoli je v djanji resničnega, se meseni modrosti abotno glasi. Kaj je namreč posvetnim dušam bolj abotnega, kakor serce z besedami razodevati, ničesar po zviti prekanjenosti ne hliniti, krivic s psovkami ne vračevati, za taiste, ki nas kolnejo, moliti, uboštvo ljubiti, kar imaš, zapustiti, taistemu, ki te slači, ne zoperstati in kateri te bije na desno lice, mu še unega pomoliti.“

Ste čuli, ljubi moji! razloček med krivo in pravo modrostjo? In glejte, tako govori mož, ki je svoje dni kot naslednik Jezusov in nastopnik sv. Petra na papeževem stolu sedel in ki ga zdaj za svetnika v nebesih častimo, ki mu je Bog sam pričal, da je med izvoljenimi božjimi, kateri se je tedaj moral ravno taiste lažnjive modrosti varovati, ki jo posebno sedajni narobe svet za edino veljavno štima in se po njej ravna. Sv. Grigor pa se je moral taiste modrosti držati in se tudi zveličati po njej, katero zmočeni svet zaničuje in zasmehuje. Res, kakor sv. Pavl piše (I. Kor. 1, 19–21): „Pisano je: Pokončal bom modrost modrih in razumnost razumnih bom zavergel. Kje je modri? Kje pismoučeni? Kje je preiskovavec tega sveta? Ali ni Bog storil, da je neumna modrost tega sveta? Zakaj ker v Božji modrosti svet ni spoznal Boga po modrosti, dopadlo je Bogu po neumnosti oznanila zveličati verujoče.“

Glejte, ljubi moji! taka je posvetna modrost; tako modri so otroci tega sveta!

2. Oj vi, kateri se za same modrijane imate, se napihujete in druge za same bedake zaničujete: vaša modrost in piškov orah; glejte, da sramotno ponižani ne bote. Ako pred Bogom niste modri s tem, da se ponižujete pod Njegovo roko, vsa vaša modrost ni drugega, ko gola oholost in ošabna nespamet. —

In vi, kateri ste zastopni na to, kako bi si čedalje več posvetnega nagraabili, bodi si pošteno ali krivično, kateri z rokami ploskate, kedar ste koga vkanili, mu oči izbrisali — veste, koga ste vkanili, komu ste na škodi? Le sami sebe ste ogoljufali, samim sebi naj hujšo škodo delali, hujšo, ko da bi vam toča bila vse vaše pridelke pobila; zakaj le to je prava modrost, ako si umen za svoj dušni

blagor in dobiček, za svoje dušno zveličanje. „Kaj pomaga človeku, ako si celi svet pridobi, na svoji duši pa škodo terpi.“

In vi, kateri ste tako ročni, druge soditi, pa tudi obsoditi, vsaki madež najdete nad njimi in jih neusmiljeno obirate; kateri hočete celi svet vladati, za tako neskončno modre se štejete, mislite in tudi želite, naj bi se celi svet sukal po vaši glavi, še celo v božje pravice segate, da božje in cerkvene zapovedi zamečujete, jih po svoji spačeni pameti in volji si tolmačite, ta postava vam ni prav, una preojtra ali prenapeta, le ker se vašim mesenim željam ne prilaga. Glejte da vas vaša izmišljena modrost enkrat zapustila, da vam prekratka ne bo. Kaj se podstopite, nad zadržanjem drugih soditi, dokler sami ne veste, kako vaša reč pred Bogom stoji? In kaj se vtičete v božje in cerkvene reči, katerim niste kos, modrovati nad njimi, dokler le vera in pokorščina proti njim vas zveličati zamore? Oj koliko pri boljšem je taisti, ki vse to nemarno sojenje pusti, ampak pazi na to, kar njemu v zveličanje služi; zvesto po stari keršanski šegi živi in se ne spušča v reči, katere naš um presega in so le v božjem naročju skrite. Koliko pametnejši pa tudi oni ravnaajo, kateri spoznajo svoje slabosti in se ne preštímajo, na nizkem se deržijo in Bogu vso čast dajejo, ki Mu Samemu po vsi pravici gre: to je modrost svetnikov, modrost božjih otrok. In da vam tudi od pozemeljske modrosti pravim, ne rečem vam, da pustite se od drugih ogoljufati ali znoriti, zakaj Jezus Sam nam priporoča, „da bodimo sicer priprosti kakor golobje, pa tudi modri kakor kače.“ Zatoraj varujte se; pa nikar ne posnemajte taistih, kateri le za posvetni dobiček modrost poznajo, ampak zapomnite si besedo sv. Jak. 3, 13—17: „In ako ravno po nedolžnem kako škodo imate, vedite, da boljši je krivico terpeti kakor storiti.“ Enkrat se pa bo zgodilo Modr. 4, 17—20: „Vidijo sicer konec modrega pa ne umejo, kaj je Bog ž njim namenil, in zakaj ga je Gospod vzel v svoje varstvo. To vidijo in ga zaničujejo; Gospod pa jih bo zasmehoval. Po tem bodo padli brez časti, in v sramoti bodo med mertvimi na vekomaj! zakaj on bo te napuhnjene razdrobil, da bodo brez glasú, in jih bo v dnu zmajal, da bodo čisto brez vse tolažbe, ter bodo ječali, in njih spomin bo prešel. Vsi preplašeni bodo prišli z mislijo na svoje grehe in tožile jih bodo njih lastne hudobije.“ Modr. V. 1—7: „Tedaj bodo pravični stali z veliko serčnostjo pred njimi, kateri so jih stiskali in jim jemali dela. Ko bodo to vidili, bodo zbegani po groznem strahu, in se bodo začudili zavoljo naglosti neupanega zveličanja pravičnih, in bodo sami pri sebi rekli, ter se bodo kesali, in zavoljo dušne britkosti zdihovali: Ti so, ki smo jih nekđaj imeli v sméh in v zasramljiv pregovor. Mi neumni smo njih življenje imeli za nespamet, in njih konec za nečast! Glej, kako so zdaj šteti med otroke Božje, in njih del je med svetniki. Mi tedaj smo zgréšili pot resnice, in luč pravice nam ni svetila, in solnce spoznanja nam ni vzhajalo. Utrudili smo se na potu

hudobije in pogubljenja, in smo hodili po težavnih potih, za pot Gospodovo pa nismo vedeli.“

Sklep.

Preljubi! čudna beseda se bere od Jezusa pri sv. Mat. 11, 25, 26. Jezus je rekel: „Zahvalim te Oče, Gospod nebes in zemlje! da si to skrili modrim in razumnim in si razodel malim. Prav, Oče! tako je bilo Tebi vseč.“ Vidi se iz tega, da je neko znanje, neka zastopnost modrim tega sveta skrita in le malim, to je ponižnim odkrita; to je prava keršanska modrost, katero le resnično keršanske duše umejo, posvetnjaki pa nimajo očesa za njo; in Jezus še zahvali svojega Očeta za to. Kaj mora vendar ta modrost velikega biti, da je hvale Jezusove vredna! Kako pa morajo tudi prevzetni štimanci Njemu zoperni biti, da svojemu Očetu hvalo reče, ker njim to modrost prikriva! Oj spoznajte jo toraj za naj boljši nebeški dar in se je vredni delajte, da bote otroci luči; pustite nečimerno nečimernim, vi pa po tem segajte in se napenjajte, kar večno obstoji, vam dobiček v nebesih donaša. Delajte si po izgledu evangeljskega hišnika prijateljev s krivičnim mamonom, da, kedar obnemorete in bo vašega pozemeljskega hiševanja konec, vas sprejmejo v nebeške šotore. Amen.

Pridiga za IX. pobinkošno nedeljo.

„Jezus se joče nad Jeruzalemom.“
Luk. 19, 41.

V v o d.

Vse prigodbe v življenji Jezusovem so tako imenitne, da mora kaj posebnega pomenjati, da se On joče. On, ki je celo sred svojega terpljenja toliko na Se pozabil, da je Jeruzalemske žene opominjal, naj se rajši nad samim seboj in svojimi otroci jočejo, kakor nad Njim, On se ne more joka zderžati, ko vidi terdovratno mesto z njegovimi prebivalci. Ti so Njega, svojega Rešitelja, zavergli in hodili po svojih pogubnih potih, pa jim je tudi zaslužno kazen napovedal; razdžano bo mesto in pokončano vse ljudstvo. Naj bi se mi, ljubi moji! od ljubega Jezusa učili prav se jokati. To naj bo tudi zapopadek mojega današnjega govora.

Šestero solz vam hočem pred oči postaviti, da se bomo po božji volji tukaj jokali, enkrat pa veselili. Poslušajte!

Razlaga.

1. Perva solza je solza zatiranih, po nedolžnem terpečih. Take so solze zapuščenih vdov in sirot, ktere nevsmljeno tlačene nimajo druge pomoči ali brambe, ko solze svoje, ki jih prelivajo nad terdoserčnostjo svojih stiskavcev in lastno revščino. Čujte, kako sv. pismo od tega govori II. Mojz. 22, 22—24: „Vdov in sirot ne poškodujte; če jih poškodujete, vpile bojo k meni in jaz bom uslišal njeno vpitje, in moja jeza se bo vnela, in vas bom vdaril z mečem, in vaše žene bojo vdove in vaši otroci sirote.“ „Ali ne tečejo vdovi solze po licih, in ali ne vpije zoper njega, kateri jih izžema? Z lic se namreč v nebesa vzdigujejo, in Gospod, ki se da sprostiti, se jih ne veseli.“ (Sir. 35, 18 - 19.) Oj nikar ne storite se krivih takih solz, zakaj strašna bo sodba za taiste; ena sama vas zna v brezden potegniti; to pa naj vam bo na skerbi, da jih brišete revnim iz oči, jim lajšate njih težavni stan, da vas blagoslovljajo kakor dobrotnike svoje. Vi pa, kateri take grenke solze pretakate, tolažite se z Bogom, kateri vse vaše solze šteje in kakor drage bisere nabira; enkrat bo obrisal vse solze iz vaših oči, ako ste voljno prenašali vse reve svoje; z veseljem vas bo napajal, ki ga še zdaj zapopasti niste kos.

2. Druga Bogu sila dopadljiva solza je solza pokore čez svoje grehe, kakor se bere od Marije Magdalene. Bila je namreč očitna grešnica v mestu, vsa ničemerna je svet pohujševala, ker je razuzdano živela. Ko pa sliši pridigo Jezusovo, bila je roka božja nad njo in je bila s tako živo grevingo presunjena, da je k Jezusu pritekla, Njegove noge močila s svojimi solzami, z lasmi jih brisala. In Gospod jej reče Luk. 7, 50: „Tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru.“ Naj nam še bo sv. Peter v posnemo. On je bil trikrat Jezusa zatajil; ko Ga pa vidi zvezanega memo peljati in ko ga Jezus pogleda, si to tako živo k sercu žene, da je ven šel in bridko se jokal. Naj nas še kralj David v stari zavezi uči, kateri je svoj kruh in svojo postelj močil s svojimi solzami. Oj nikar si ne mislimo, da nismo taki grešniki, kakor ti; zakaj kolikrat smo tudi mi kakor sv. Peter Jezusa zatajili in Ga še vedno zatajujemo z besedo in z djanjem, da nič ne rečem, koliko pohujšanja smo že razsajali in še vedno razsevamo, več ko Marija Magdalena in David kralj. Koliko vzroka, da se jokamo noč in den, da bi tako vmivali svoje gresne madeže! Oj da bi tudi od nas veljalo, kar se bere v žalostinkah Jeremija preroka (1, 1): „Joka se in joka po noči, in njene solze jej tekó po licih; izmed vseh njenih ljubih ni nikogar, da bi jo tolažil; vsi njeni prijatli jo zaničujejo in so postali njeni sovražniki.“ Le samo to vam povem: Ena sama zgrivana solzica zamore zdaj več naših grehov izbrisati, kakor v večnosti celi potoki; ona zamore pekel pogasiti. In kakor se je po vesoljnem potopu zlati božji stol

ali mavrica nad očiščenim svetom prikazal, v znamenje, da je božja pravična jeza potolažena, tako se bo vsmiljeni Bog nad našimi solzami radoval, ki jih za greha delj prelivamo, da nam bo odpustil, nam prizanesel. Ako pa zdaj ne bomo objokovali svojih grehov, nas pa v večnosti taisti jok čaka, kjer bomo kervave, ognjene solze točili, pa brez vsega prida. — Naj nam toraj solze Jezusove, ki jih je nad terdovratnim Jeruzalemskim mestom prelival, naše terdo serce omehčijo, da priteče iz njega obilni vir naj žlahnejših solz. Oj grešnik! kako zamoreš še tako kamenit biti, dokler se nedolžni Jezus joče nad teboj? Bodi toraj vreden Njegovih solz in Mu jih poverni in bo tudi tebi rečeno (Luk. 7, 50): „Tvoja vera ti je pomagala; pojdi v miru!“

3. Tretja je solza pobožnosti, redka sicer, sila redka, pa za toliko bolj draga, žlahtni biser pred božjimi očmi. Kedar te v molitvi pobožni čutiljeji vsega prevzamejo, si ves v Boga zamaknjen, serce ti je tako polno, da ne veš z besedami izrekovati; premišluješ božjo neskončno ljubezen, dobroto in vsmiljenje; ali pa pri poslušnji božje besede ti večna resnica tako živo v serce sega, da te solze polijejo; ali pri sv. obhajilu, kedar Jezusa prejmeš, ali pa pri kakih cerkveni svečanosti, na kak visok praznik ti je tako milo okoli serca, tako si ginjen, tako v božje reči potopljen, da ti sladke solze ljubezni in pobožnosti v oči priugrajo. Oj hvali Boga za tako gnado; angelji tvoje solze prejmljejo in jih nosijo pred božji tron. Tako se bere v skr. razod. 5, 8: „Vsi so imeli zlate kupe polne kadila, kar so molitve svetnikov.“ Ljubi moji! Nikar ne mislite, da so take pobožne solze že vsa pobožnost kristjana, one so le kakor nebeška rosa, ktera naše serca namaka in za vse dobro rodovitne stori. Vendar pa za nevedne se šteje takih solz in ako se vam podelijo, spoznajte jih za poseben dar sv. Duha in se Mu zahvalite iz dna svojega serca.

4. Četerta solza je solza veselja. Drugoč, kako redka! Tako sta se solzila oče in mati mladega Tobija, ko se iz ptuje dežele verne nazaj. (Tob. 11, 11.) Pa tudi Raguel starega Tobija prijatelj (7, 6—8). Oj kako lepo, kako ljubeznjivo je pri hiši, kjer se take solze pretakajo! Kjer otroci svojim staršem le zgolj veselje napravljajo, da jih solze posilijo same radosti. Oj da bi se med nami tudi tako godilo! Take solze ravno tako taiste častijo, ki jih pretakajo, kakor one, ki jih napravljajo. Oj kako bojo take solze nas enkrat zagovarjale, nam sodbo polajšale! Ena sama naj kane na vago božje pravičnosti in tehtnica se bo k našemu zveličanji nagnila.

5. Peta solza je solza vsmiljenja čez reeve drugih. Tako se je Jezus pri Lazarjevem grobu jokal in okoli stoječi so pravili: „Glejte, kako ga je ljubil!“ Oj ne bodimo neobčutiljivi pri revščini ali nesreči drugih, da bi se le natihoma veselili, ako smo le mi nesreči vtekli, ampak priserčni občutiljeji vsmiljenja naj nam pričajo, da smo si bratje in sestre med seboj in da razumimo besedo

sv. apostola: „Veselite se z veselimi in žalujte z žalostnimi.“ Pa ne le jokati se, ampak tudi po zmožnosti pomagati je naša keršanska dolžnost; ne kakor otroci, kateri se pri smertni postelji na ves glas derejo, na tihem se pa že veselijo bogate dedščine in pozabijo za njih moliti; ampak kjer koli se nam kaka revščina prikaže, bodimo ročno na pomoč, kolikor nam je mogoče in si bomo obljube Jezusovo zaslužili: „Blagor vsmiljenim, kajti usmiljenje bojo dosegli.“

6. Pa tudi ne poznam nič drajšega na svetu, kakor solze hvaležnosti, ktere naj nam za storjeno dobro za plačilo, ne tukaj bojo; to plačilo vse zaklade tega svetá prevaga. Ena sama taka solzica, ki jo revež, od nas obdarjeni, za našo dobroto prelije, se bo svetila v naši nebeški kroni, bolj kakor vsi dragoceni biseri svetá. Solze siromakov hodijo gor pred obličje božje, in Bog in blagor božji spušča se dol sem k nam, tako govori prerok (Izaj. 58, 7—11): „Lomi lačnemu svoj kruh, in vodi ubožce in potikavce v svojo hišo; ko vidiš nazega ga obleči, in ne zaničuj svojega mesa. Tedaj se bo tvoja luč zasvetila kakor zarja, in tvoje zdravje bo hitrejše prišlo, in tvoja pravičnost pojde pred teboj, in Gospodovo veličastvo te bo zbiralo. Takrat boš klical, in Gospod bo uslišal; vpil boš, on pa poreče: Glej, tukaj sem! če izmed sebe odpraviš verigo, in jenjaš perst stegovati, in govoriti, kar nič ne tekne; če lačnemu podeliš, kar sam rad imaš, in nasitiš stiskano dušo, ti bo v temi luč zasvetila, in tvoja tema bo kakor poldan. In pokoj ti bo dal Gospod vselej, in tvojo dušo bo napolnil s svitlobo, in tvoje kosti odrešil, in boš kakor namočen vert in kakor tekoč studenec, kteremu voda ne poide. In sozidal boš razdjano dolgo časa, podlage od rodu do rodú boš napravil.“

Sklep.

Zares zlahten dar, le človeku dan, so solze; z njimi si človek svoje serce polajša, svoje grehe pred Bogom omije, razliva svojega serca pobožne čute, druge razveseljuje, se jim usmiljen skazuje, pa tudi od njih prejme plačilo hvaležnosti. Gorje pa tudi njemu, ki se drugi nad njim jočejo! Bodisi da jih kervavo stiska ali da njegovo grešno življenje jih sili, se jokati nad njim, nad terdobo njegovega serca, kakor Jezus nad Jeruzalemom, dokler se on ošabno svoje dobre volje veseli. Bog ne daj, da bi nam letá pritožba veljala, ampak varujmo se ne le, da drugim ne napravljamo britkih solz, ki bi nas še v večnosti grozno tožile, ampak da jim izbrišemo taiste; pač se pa jokajmo nad samim seboj, kakor je ljubi Jezus Jeruzalemskim ženam velel. Potem se nam bo nadjati, da solze po božji volji prelite, se nam bojo v neizmerno morje veselja spreobrnile. Amen.

Sveto leto.*)

I. pridiga.

Začetek in imenitnost sv. leta.

„Dokler je čas, delajmo dobro; kajti pride noč, da ne bo nihče delati mogel.“

Jan. 9, 4.

Vvod.

Prelepo so peli zvonovi ob nenavadnej uri, peli so celo pol ure; ljudje hodijo posamezni pa tudi v procesijah po cerkvah in opravljajo svoje molitve. Že vam je znano, kaj to pomenja; slišali ste brati pastirski list našega premilostljivega knezoškofa in veste, kaj vse to pomenja. Sveto leto obhajamo, ki so ga svojim vernim uravnali sv. Oče Pij IX. Izdali so namreč 24. decembra 1874 obširno pismo in ga razposlali med škofove po celem svetu. V tem pismu so vernim svojim oznanili, da se letos obhaja sv. leto.

Sv. leto, ker so v tem letu odperti sveti zakladi katoliške cerkve, naj verni bogato zajemljejo. Sv. leto, ker so ti sveti zakladi odperti, naj verni pokore delajo in se posvetijo.

Tudi nas, ljubi moji! kličejo sv. Oče Pij in premilostljivi knezoškof J., in nas opominjajo, „da milosti Božje nepridoma ne prejmljemo; kajti Gospod pravi po svojem preroku Izajiju: Ob prijetnem času sem te uslišal, in na den zveličanja sem ti pomagal. Glej sedaj je prijetni čas, sedaj je den rešitve.“ Ne le den rešitve je sedaj, sedaj je leto rešitve, sedaj je sveto leto, da se spokorimo, posvetimo in zveličamo. Gotovo vsi želite to; sv. leta nočete zamuditi! —

Da vam pri tem preimenitnem delu po svojej moči in dolžnosti pomagam, hočem vam v nekaj pridigah podati bolj obširen nauk o sv. letu. Danes toraj začnem in govorim nekaj:

Od začetka in imenitnosti sv. leta.

Sveto delo začnem; usmiljeni Jezus in njegova prečista mati Marija pomagaj meni in vam!

Razlaga.

1. Že v Mojzesovih bukvah se od sv. leta veliko lepega in imenitnega bere, toda sv. leto starega testamenta je bilo komaj

*) Naprošeni ponatisnemo te pridige iz tečaja za l. 1858.

senca proti temu nove zaveze. Ali sv. leto nove zaveze dolgo nič ni znano bilo. V l. 1299 je po Rimu šla beseda, da bojo v prihodnjem letu osebnih odpustkov tisti deležni, ki cerkev sv. Petra in Pavla obiščejo. Prvega prosenca leta 1300 se je že kot na božje razsvitljenje veliko ljudi v cerkvi sv. Petra zbralo, in sivi starček 107 let iz Laškega doma je bil k sv. Očetu Bonifaciju VIII. pripeljan. Ta starček je povedal, da so mu ranjki oče, ki so bili tudi grozno stari, vkazovali, da, ako bo 1300. leta doživel, v Rim na božjo pot gre, in sv. Petra cerkev obišče, kjer se bojo popolnoma odpustki delili, kakor jih je bil tudi on leta 1200 deležen. Še nekaj drugih častitljivih starčkov iz Laškega in Francoskega je to novico poterdilo. Kaj takega, se ve, ni več na skrivnem ostalo. Sveti Oče skličejo naglo svoje kardinale in svetovavce, da so se z njimi pogovorili, in berž list spisali, ter ga po svetu razposlali, v katerem so navado svojih nekdanjih prednikov, kakor se za gotovo pripoveduje, poterdili in vsem tistim popolnoma odpustke obljubili, ki bojo cerkev sv. Petra in Pavla tridesetkrat obiskali, ter se svojih grehov zgrevano spovedali in za blagor matere katoliške cerkve molili. Teh odpustkov pa, so rekli, da bo le bolj ali manj deležen, kakor da bo kdo opravil, kar se je sporočilo. Komaj se je vse to zvedelo, in po svetu oznanilo, priromalo je tisto leto dvakrat sto tavežent ljudi v Rim, da so se nebeških zakladov udeleževali, in z njimi časne kazni zbrisovali, in vendar v Rimu ni bilo nobenega pomanjkanja tisto leto, dasiravno je nenadama toliko ptujih popotnikov delj časa ondi prebivalo. Kjer se Bogu služi in njegova čast razširjuje, tam božji žegen očitno pri ljudeh prebiva!

Ali sto let je le dolgo, in kdo je tako srečen, da jih doživi? Zato so Rimljani že 1342 do sv. Očeta Klemenca VI., ki so takrat v Avinijonu prebivali, prošnjo poslali, da bi se čas do svetega leta skrajšal. Sv. Oče so prejeto prošnjo pretehtovali, in jo za pravično spoznali. Oni so za sv. leto, kakor je pri Judih v navadi bilo, 50 let odločili, ki so ga že l. 1350 obhajali; to je toliko ljudi v Rim sklicalo, da so na milijone romarjev šteli. — Dasiravno mi veliko čas ne pripusti, danes judovskega sv. leta v misel jemati, nisem v stanu čisto od njega molčati. Napovedovala ga je glasna trobenta v sedmem mesecu deseti dan po vsi deželi; to se pri kristjanih z besedo matere katoliške cerkve zgodi, ki po božjih namestnikih s prižnic vse hujši bije na ušesa in serce, da naj se ljudje spreobrnejo, ko je pri Judih le trobenta bila v stanu. Pri Izraelcih so se jetnikom po ječah vrata odpirale, sužni so bili iz sužnosti spuščeni; nam pa sv. leto priložnosti daje, da se v čisti spovedi in resnični pokori vseh grehov rešiti in vseh zasluženih kazni oprostiti zamoremo. — Pri Judih so zastavljene reči, zapravljenega posestva sv. leto nazaj dobivali, iz zlahte izbrisani nerodnež je spet med zlahto sprejet bil; ravno tako nam sv. leto pripomoč ponuja, da si božjo prijaznost zadobimo, gnado posvečujočo spet nazaj dobimo, ter smo

v družbo ali gmajno svetnikov zopet sprejeti. In če od svoje strani vse storimo, odpustki sv. leta nam vse kazni tako zbrišejo, da se duša, ko bi kdo kmalo po zakramentu sv. pokore vmerl, dokler še nobenega drugega greha ne stori, od njegovega telesa naravnost v sv. nebesa, v svojo pravo domačijo preseli. Iz teh in drugih uzrokov je pač prav, da se je to sv. leto imenovalo. K temu je pa številka petdeset veliko pripomogla, ker na 50. dan po svojem odhodu iz Egipta je Bog Izraelcem na gori Sinaj svoje zapovedi oznanil; 50. dan po svojem ustajenji je Jezus apostelnom sv. Duba poslal, ki nas razsvitljuje in posvečuje.

Pa tudi 50 let je veliko, in za tolikošne dobrote in nebeške gnade vse predolg čas. Koliko je ljudi, ki 50. leta ne doživijo in bi se celi čas svojega življenja te dobrote vdeležiti ne mogli. Zato je že Urban VI. leta 1389 za sv. leto kolikor je Jezus star bil, ko je na sv. križu za nas umerl, 33. leto odločil; se ve da so bili verni kristjani zadovoljni in veseli. Da bi se pa, kolikor je mogoče, nekteri pa še po večkrat svoje žive dni teh neprecenjenih gnad vdeležili, so sv. oče Pavl II. vsako 25. leto za sv. leto odločili, in ga leta 1475 obhajati ukazali. Ali od smerti prenačljivi tega srečnega leta niso doživeli. Njih naslednik Sikst IV. so rekli, da naj se to, kar so njih prednik bili vpeljali, poterdi, in l. 1475 se je sv. leto po celem keršanstvu napovedalo, da so verne duše popolnoma odpustke dobivale.

Samega veselja, notrajne zadovoljnosti polni naj kristjani v tako sv. času bojo, in večkrat naj se spomnijo včlovečenja in rojstva Jezusa Kristusa, odrešenika in zveličarja našega. Zato se v Rimu sv. leto pred božičem tisti dan vselej prične in ravno ta dan drugega leta neha. Pa tudi Jezusu, v katerem se zveličanje samem najde, naj veselje in ljubezen skazujejo, in vselej, ko se 25. leto nastopi, naj se sveta in živa vera naših starih očakov ponovi, in za njo prosi, da bi se nam še ohranila. Kakor pri Judih bi se imelo tudi pri nas sv. leto iz hvaležnosti obhajati. Pri Judih so ga iz hvaležnega spomina obhajali, kako da jih je Bog mogočno in dobrotljivo iz Egiptovske sužnosti skoz rudeče morje in puščavo v obljubljeni deželo Kanaan speljal; pri kristjanih imamo pa še obilnih vzrokov še večih in častitljivejših dobrot se spomniti. Spomnite se, da je Bog svet tako ljubil, da svojemu edinemu Sinu ni prizanesel, ampak tje ga je dal, da vsi, ki v njega verujejo, ne bojo pogubljeni, ampak večno življenje dosežejo, da bi vsi iz sužnosti peklenske rešeni bili, in v nebeško domačijo, v deželo večnega veselja prišli. Prav lepo nas sv. leto tistega opominja, kar se je pri neki priložnosti z Jezusom v Nacaretu v judovski shodnici godilo. Rad je v to mestice, kjer je zrejen bil, hodil. Nekega dne v saboto pride, ter gre naravnost po svoji navadi v shodnico, kjer je kaj veliko ljudi že zbranih bilo. Naukazeljnim bi bil kruh večnega življenja rad lomil, ter popraša, če nimajo kaj sv. pisma pri rokah? Podajo mu preroka Izajija,

katere bukve odpre, in kar brati začne: „Duh Gospodov je z menoj, zato me on je pomazal in me je poslal evangelje oznanovat ubogim, ozdravit te, ki so potertega serca, pridigovat jetnikom spuščenje in slepim pogled, zatirane v prostost spustit, oznanit prijetno leto Gospodovo in dan vračila.“ Ko je bukve zaperl, dal jih je služabniku nazaj, se je vsedel, je učil, in vseh oči so bile obrnjene v njega. Zdaj povzdigne svoj glas, ter reče: Danes je dopolnjeno to pismo v vaših ušesih. Njegovi rojaki Nazarenci ga niso berž razumeli, kaj da jim s temi besedami povedati hoče, ali sv. katoliška cerkev lahko zastopi, da to pomenja prihod Jezusa na svet, čas prostosti, čas odpuščanja, čas Gospodovega leta, dan gnade, ki ga v vesel spomin obhajamo vsako 25. leto, in se imenuje sv. leto, leto nebeških dobrot in gnad.

Vse, kar je dozdej rečenega bilo, velja le od velikega svetega leta; je pa še tudi kakor sv. leto, ki včasih po 15 dni, ali po 4 ali 6 tedne terpi. Obedvoje se v Rimu z velikimi ceremonijami in s sv. obredi prične. Med drugimi vam eno nekaj bolj v misel vzamem. Pred sv. dnevom tisti večer grejo vselej sv. oče papež v kapelo sv. Siksta, kjer je veliko ostankov in drugih sv. reči zazidanih. Tukaj grejo po sv. stopnicah, ki jih jim popred kardinali zmijejo in splaknejo do zidanih vrat, ter med mnogimi molitvami in petjem s srebernim in pozlačenim kladvom na nje vdarijo rekoč: Odprite mi vrata pravičnosti. Med glasnim petjem, sv. molitvijo in muziko se te vrata zdaj odprejo, da grejo najpopred sv. Oče sami v shrambo pravice, potlej kardinali in drugi duhovni za njimi. Tako se je sv. leto začelo. —

2. Sv. leto pa ni brez posebnosti in mnogih imenitnost.

a) Si smejo vsi verni, duhovni in neduhovni, v tem sv. času spovednika zvoliti, pred katerim se svojih grehov spevejo, da je le k temu od svojega škofa pooblaščen.

b) Imajo v tem času spovedniki, oblast zgrevane grešnike, ki bi se radi sv. odpustkov vdeležili, tudi tistih grehov odvezati, ki jih sicer kak drugikrat le škofje smejo, ali ktereга škof za nalašč v to pooblasti; samo da se jih zgrevano speve, in da se mu pripravna pokora naloži.

c) Se smejo vernim duhovne kazni odvezovati, če je postavim kdo bil iz sv. cerkve pahnjen, ako obljubi, da bo zanaprej svojemu duhovnemu pastirju pokornost skazoval, in tistemu, ki je zavoljo njegove hudobije kaj poškodovan bil, vse povernil, naj bo že dobro ime in poštenje ali kaj drugega časnega.

d) Smejo spovedniki na tihem storjene obljube v kake druge dobre dela spremeniti, če se vidi, da je to za tistega, ki jih je delal, potrebno. Le klosterske in očitne obljube se morajo pa pri miru pustiti.

Vprašanje pa, ki ga bote zdajle le slišali, se bo pa kolikor toliko tudi v drugih poslednjih pridigah razlagalo; zato ga bom tukaj

le bolj poverhoma opomnil. Kaj naj vsak od svoje strani stori, ki se hoče in želi odpustkov vdeležiti, in sv. leto čisto v to obrniti, v kar je od sv. cerkve postavljeno?

a) Mora biti kerščen in ud matere kat. cerkve, ker le takim ona zapoveduje, jih sodi, in jim svoje studence odpira, ki so njeni podložni. Naj se vam smilijo vsi tisti nesrečni neverci in malikovavci, ki še po temi ajdovstva tavajo, in tolikošnih dobrot deležni biti ne morejo.

b) Mora biti njen pokoren otrok, zvest katolišk kristjan. Vsi taki, ki se iz njenega naročja ločijo, ali ki so zavoljo nerodnega zaderžanja in svojih hudobij iz cerkvene družbe pahnjeni, se dobrot občestva svetnikov ne morejo vdeležiti. Veja, ki je od drevesa odsekana, pri njem nobenega soka več ne dobi.

c) Mora biti v stanu gnade božje. Vsi tisti, ki imajo kak smerten greh na sebi, ali ki velikonočne spovedi niso opravili, ali ki imajo le kake odpustljive grehe na sebi, in radovoljno v njih ostanejo ali še celo veselje do njih imajo, niso pripravi za sv. leto in odpustkov ne morejo biti deležni. Spoznajte iz tega, kako da je pred vsem drugim potrebno, da naj popred k spovedi greste, preden začnete kaj tistega opravljati, kar se vam je oznanilo.

d) Mora terdni sklep in resnično voljo imeti, z dobrimi in spokorivnimi deli svoje doprinesene grehe zbrisovati, kolikor se bo dalo, ker sv. leto se nam ne oznanuje, in odpustki ne delé, da bi se mi v zibelj lenobe vlegli, in sami nad sebo grehov ne kaznovali.

e) Mora dobre dela, ki se priporočé, natanko in o tistem času storiti, kakor se oznanijo.

f) Mora voljno serce imeti, in dober namen obuditi se odpustkov vdeležiti. Kdor z nejevoljo in z godernjanjem te dobre dela, ki se nam oznanujejo, opravlja, če jih tudi desetkrat namesti enkrat opravi, ne prinesó mu nobenega duhovnega prida za večno zveličanje. Tukaj vas prosim, da bi se navadili, in vsako jutro Boga na kratkem poprosili, da bi se mogli vseh tistih odpustkov vdeležiti, ki se bojo po celem keršanstvu delili.

g) Naj se ravno zdaj kaj bolj živo in bolj pogostoma Jezusovo terpljenje, njegova grenka smert, velike žalosti Marije, matere božje, terpljenje martnikov, in zasluženje svetnikov in božjih zvoljenih premišljuje, ker ravno to so tisti nebeški zakladi, iz katerih se odpustki vedno lahko zajemljejo, in jih vendar nikdar zmanjkalo ne bo. Z Jezusovim neskončnim zasluženjem naj se naše revne dela skleplejo, in nebeškemu Očetu večkrat darujejo, da bo več dopadanja imel nad njimi.

Sklep.

Če bomo tako delali, in si prizadevali sv. leto obhajati in odpustkov se vdeležiti, da bomo od svoje strani vse storili, si obilniši

božjega usmiljenja iz nebes priklicati, smemo zanesljivo od dobrotljivega Očeta v nebesih pričakovati, da bo z našimi slabostmi usmiljenje imel, in da se bojo njegove gnade obilno čez nas rosile. Amen.

II. pridiga:

Od odpustka v katoliški cerkvi.

„Iščite Gospoda, dokler se najti zamore,
kličite ga, dokler je blizo. Hudobnež
naj zapusti svojo pot, in krivičnež svoje
misli. Slehern naj se verne k Gospodu
in usmilil se ga bo, ker pri njem je
obilno odpuščanje.“ Iza. 55, 6—7.

Vvod.

Že večkrat obhajamo sv. leto, kar sedajni sv. Oče papež sv. cerkev vladajo. Pervokrat l. 1846, ko so to stopinjo sv. Petra nastopili, kakor se vselej zgodi, ko novega papeža izvolijo, da bi sv. cerkev srečno vladali. Drugokrat l. 1850, ko so bili iz Gaete srečno rešeni, in so spet slovesno v Rim se vernili. Ali strašni viharji so bučali, ostudne povodnji so se valile skoz celo Evropo. Koder so s svojo oblastjo gospodarile, povsod so blato peklenske hudobije za sebo pustile. Sovražnikov sv. cerkve je sila veliko, ki nič drugega ne iščejo, kot ljudstva in narode vse vere obropati, in jih pahniti v brezdnno nejeverstva. Sosebno jim je hudo za ljubo, nedolžno mladino; radi bi jej serce in dušo ostrapili, ker hudobne zapeljivce pogosto poslušajo, jih uboga in ž njimi pije iz kozarca strup v večno pogubljenje. Tem sovražnim mečem jez nasproti postaviti, so sv. Oče, naš skerbni Pij IX. sv. leto po vsem keršanstvu razposlali, da naj povsod verni svoje serca odpró, in iz vse moči in globočine k vsegamogočnemu Bogu za pomoč kličejo, zoper sovražnike cerkve, sv. vere in prave pobožnosti. V ta sv. namen so razglasili sv. leto l. 1852 in 54. Tudi smo obhajali sv. leto v večno slavo in zahvalo, da je sv. cerkev odločila, da je Marija brez vsega madeža spočeta.

Leta 1857 so sv. Oče Pij IX., po Rimskem potovali. Veliko lepega in veselega so vidili na svojem potovanju. Domu v Rim so veseli se vernili, pa misel jih je vedno gnala, kako da bi se Bogu serčno zahvalili za vse dobrote, ki jim jih je vnovič skazoval po njih apostolskem potovanju. Pa na zemlji ni nikoli veselja brez grenkosti in žalosti. Vidili in slišali so, da je med vernimi premalo žive vere in keršanske ljubezni in da se veliko duš na razpotjih in puščavah zunaj sv. kat. cerkve nahaja. To jih je v serce

bolelo. Zatoraj so sklicali okrog sebe svoje kardinale in jim priserčno naročili, da naj častijo in hvalijo Boga za bogate milosti, ki so jih na tem potu na novo uživali; da naj pa tudi serčno in goreče molijo za vse verne in neverne, da bi usmiljeni Oče nebeški vsem vdihnil duha prave ljubezni in žive vere in da bi vse zmotene zavrnil na pot resnice, pravice in večnega zveličanja. To so sv. Oče govorili 25. septembra 1857. leta. Da bi pa Bog molitve svet. Očeta in njih kardinalov tolikanj ložej uslišal, povabili so vesoljno kat. cerkev, da naj vsi goreče molijo v ta namen. Da bi pa vse verne ovice prav serčno in goreče molile za tako imenitne in svete reči, sklenili so tudi, da hočejo zaklade nebeških darov odpreti, in so toraj napovedali sveto leto.

Obhajali smo tudi sv. leto tedaj, ko je bila oznanjena verska resnica, da se papež v verskih zadevah zmotiti ne morejo. Letos pa obhajamo navadno sv. leto, ki se vsako 25. leto po vsem katoliškem svetu obhaja.

Poslednjokrat sem vam povedal, kdaj se je sv. leto začelo in kako imenitno da je sv. leto. Danes vam pa nekaj govorim: »O d pokore in ssv. odpustkov. Le zvesto poslušajte!

Razlaga.

Predenjam vam od odpustkov sploh in od odpustkov sv. leta posebno kaj več povem, moram vas popred z nekaterimi nauki soznati, da bote ložej za meno hodili, in kruh, ki ga vam v večno zveličanje lomil bom, bolj tečno uživali. — Da so vam gnade sv. pokore: Odpuščanje grehov, odpuščanje večnih kazni, posvečujoča gnada božja, mir in pokoj vesti dobro znane, rad verjamem. Da pa zakrament sv. pokore le zgrevani in skesani grešnik vredno prejme, in je njegovih gnad deležen, in da, vredno prejemati ta sv. zakrament, slišijo sosebno tri reči: Serčna žalost, ponižna, odkritoserčna spoved in naložena pokora ali zadostenje, to vse dobro veste.

Mnogi so že mislili, da človeku, ker je Jezus zavoljo naših grehov umerl in svojo kri prelil, ne bilo bi se treba pokoriti, in za nje zadostovati. Pa ti niso bili na pravi poti, in so se motili. Sleherni grešnik je dolžen za svoje grehe zadostovati:

a) Že zavoljo samega sebe, da storjeno hudo z dobrimi deli zbrisuje, napravljeno pohujšanje z lepimi zgledi popravlja, krivično pridobljeno blago povračuje, vkradeno dobro ime in poštenje poverne, pregrešnim znanjem, meseni ljubezni, slabim družnjam slovo da. Z eno besedo: Grešnik naj po svoji moči dela, in se pokori, da storjene krivice poravna, in zamujeno dobro popravi.

b) Je grešnik dolžen za svoje grehe zadostovati in pokoriti se zavoljo božje postave in razžaljene pravice. Človek je dolžen božjo postavo spoštovati, in vse svoje življenje po njej ravnati, ali hudobnež od poželjivih sladnost oslepljen se je zoper božjo postavo

prevzetno spuntal, njegovo pravico lakomišljeno v blato pomandral. Da pa neskončno svetost svoje postave vendar obvaruje, zraven pa prevzetnega grešnika večnega pogubljenja še otme, je neskončno usmiljeni Bog po svoji nezapopadljivi pravičnosti in očetovi ljubezni skesanemu grešniku sicer odpustil grehe, ki se jih je zgrevano spovedoval, in večne kazni, ki jih je s svojim grehom bil zaslužil; ali časnih kazni mu ni odpustil, dostati jih mora, in razžaljeno pravico potolažiti ali tukaj na zemlji ali tamkaj v vicah!

c) Je dolžen grešnik za svoje grehe zadostovati zavoljo skerbne matere sv. cerkve. Vzela ga je bila ona skerbna mati pri sv. kerstu med svoje ude, ga ogernila z belim oblačilom lepe nedolžnosti, in prižgala mu luč modrega, svetega življenja. Nikoli bi ne bil smel vnevar puščati teh dolžnost in sv. obljub, ki jih je tukaj prisegel svoji materi, da jih bo spolnoval; ali poglej ga, nehvaležnega sina, pozabljivo hčer! kako da razuzdano živi, kako posnema posvetne šege in sv. cerkvi, svoji ljubi materi, kljubuje, veliko nečast in sramoto dela in britke solze izžema. Da ona skerbna mati pokaže, kako da greh in hudobo studi in sovraži, da nezvestega in pozabljivega otroka zavoljo tolikošne terdovratnosti in nepokorščine kaznuje, zavoljo storjenega pohujšanja pokrega in ga znaprej gerdega greha obvaruje, mu vselej, ko želi in skerbi s svojim Bogom se spraviti, ž njim se zediniti, naloži kake spokorne dela. Tako se je godilo in se godi še zdaj.

Spomnite se le tistega nečistega Korinčana, ki je v časa sv. Pavla prešestoval z ženo svojega očeta. Hudo je sv. Pavl Korinčane poprijemal, jim očital, in jih kregal, da tolikošno sramoto med sebo terpijo, ter jim živo ostrost popisuje, kako da bi bili imeli takega hudobnega sami kaznovati, in mu ne prizanašati, sicer se bo posoda božje jeze jela čez celo sosesko razlirati, in jih bo tepla do bele kosti. Ni se mogel zderžati, da ga je kar pri tej priči iz družnje keršanske pahnil, in ga satanu prepustil, da naj dela ž njim, kakor ve in zna. Ta sodba pa je nečistnika tako spreletela, in mu ksercu šla, da je jel tako ojstro se spokorovati, da je pogosto tako milo jokal, da so se vsi bali, da bi ob pamet ne prišel in upanja ne zgubil. Ko je sv. Pavl to zvedel, kako da se nečisti Korinčan ostro pokori, kako da mu je grozno žal, da je s tolikšnim grehom Jezusovega neskončnega zaslužnja in drugih božjih dobrot nevreden postal, in kako da milo joka zavoljo svojega greha, je v drugem pismu do Korinčanov zopet od njega v misel vzela, mu vse njegove kazni polajšal, in ga v družnjo vernih kristjanov vzel, tako da, ko bi bil zdaj berž umerl, ne bilo bi mu treba v ognju vic kaj očiščevati se.

Ravno tako se je godilo z mladenčcem, od kterega sv. Evzebi pripoveduje, da ga je sv. Janez evangelist po svojih zveličanskih potih sv. evangelje pridigovaje med ajdi dobil. Ta mu je zavoljo velike pameti in brite glave tako dopadel, da ga je seboj vzel,

in ker se sam zavoljo mnogih del in imenitnih opravil ni mogel ž njim samim pečati, izročil ga je v Efezu ondašnjemu škofu, ki ga je res lepo v keršanstvu podučil, ga kerstil in poznej še birmal. Kmalo je nedolžni mladenec med slabe družnje in tovaršije prišel, med kterimi se je počasi tako pohujšal in popačil, da je tat, ropar, ubijavec, in poslednjič še njih poglavar postal. Čez delj časa le pride sv. apostelj zopet v mesto, in tirja od škofa izročeno drago blago. Škof ga še berž ne zastopi, kaj da hoče, da mu je sv. Janez na glas rekel: No mladenča hočem, kterega sem ti izročil! Grozno se škof teh besed ustraši, zdihne, ter pravi: Oh, tisti mladenec je umerl. Kako? ga sv. Janez popraša. In zdaj mu vse s solznimi očmi popiše, kako da se je godilo, in kako da se zdaj godi. Oba sta jokala in sv. Janez škofa dobro ojestro pokrega, si reče človeka dobiti in konja pripeljati, da popred tje pride, kjer je imenovani mladenec gospodaril. Le k poglavarju, je prosil, da naj ga peljejo. Komaj mladenec sv. Janeza zagleda in spozna, spusti se že pred njim v tek. Sv. Janez pa za njim hiti, in na glas vpije: Moj sin! zakaj pred meno bežiš? Oh stoj, nikar se me nič ne boj! Glej zveličanje tvoje duše še ni zgubljeno; jaz bom za te pred Bogom odgovor dajal, in če je potreba, tudi svojo kri za te prelijem, in če je potreba, rad umerjem. Jezus sam pošlje me k tebi, oh nikar ne zaničuj glasu sivega starčka, usmili se mojih težkih nog in belih las! Kot okamnjen spačeni mladenec obstoji, oči po sebi verže, zažene orožje od sebe, debele solze se mu po licih vderó, ter se verže svojemu duhovnemu oskerbniku in sivemu starčku v naročje. Apostelj pa, ko je vidil, zgrevano serce in slišal njegove zlate obljube, pelje svojega mladenča nazaj v cerkev, ž njim moli, Boga odpuščanja za njega prosi, se posti, in tako dolgo ž njim ojestro pokoro dela, da ga celo posvečenega sv. cerkvi nazaj da. — Poznej, ko je ajdovska neusmiljenost jela verne kristjane tako grozno preganjati, jih na mnoge viže mučiti, jih je veliko bolj slabih neusmiljenih muk se vstrašilo, Jezusa zatajilo, od njegove vere odpadlo, in ajdovskim malikom darovalo. Semtertje so se mnogim oči odperle, da so svojo neumnost in veliko hudobijo spoznali, jo milo objokovali, se spokorili, in le skerbeli, kako da bi se s sv. cerkevjo, svojo skerbno materjo zopet sprijaznili. Vest jim je njih veliko nehvaležnost hudo očitala, da so svojo nevrednost spoznali kot zgubljeni sin, da bi jih tako skerbna in dobra mati še kdaj za svoje otroke prevzela; zato so se drugim bolj zvestim spoznovavcem sv. vere in božjim prijatlom priporočevali, da so za nje svoje duhovne, škofe prosili, da so se jih popred usmilili, in med družnjo vernih sprejeli. Ja mučenci po ječah so jokali zavoljo teh, ki so pred preganjanjem od vere odstopili. Bolj skerbni zavoljo nesreče svojih bratov, kot zavoljo svojega terpljenja, ko jih je lakote smert čakala, so le skerbeli, kako in kje da bi kterega spreobernili. Eden drugemu so jih molitvi priporočevali, svoje solze, ketine, terpljenja, žejo, lakoto, muke so

za nje darovali, in če so slišali, da se je kak brat ali sestra zopet vernil v naročje edino zveličavne cerkve, so po svojih temnih ječah med hudim terpljenjem hvalne pesme prepevali, in naj bolj vesele velikonočne praznike obhajali; nasproti pa, če so slišali, da je ta ali uni zavoljo strahu pred mukami odpadel, tedaj so pa še tako pri veselih priložnostih in osebnih praznikih svoje glave s pepelom potrosovali, v ojstri raševni se pokorili, in milo jokali.

Toda nikoli bi ne smeli pozabiti, da le takim so škofje pri naloženi pokori kaj odjenjali, le tem je cerkev kaj spregledala, pri katerih je v resnici zgrevano serce, poboljšanje v vsem djanju in nehanju našla, in od njih upati smela, da bojo po tej stezi poboljšanja zvesto hodili. Da bi se pri katerem kaj prenaglila ne bila, ali da bi kdo po nevredno teh dobrot deležen ne postal, je kaj previdno delala, in spokornikom stopinje odkazala, po katerih so hoditi morali, predenj da so bili v družnjo vernih zopet vzeti. Na prvi stopinji so bili j o k a j o č i. Leti niso smeli nič v cerkev, ampak od zunaj v lopi so v ostri raševni oblečeni, s pepelom potrošeni, s kako vervjo prepasani, gologlavi in bosí na golih kolenih klečali, in jokaje memo gredoče, ki so v cerkev šli, prosili, da naj škofa za nje prosijo, da bi skoraj k pokori spuščeni bili, ker prva stopinja se ni za pokoro štela. Včasih se je primerilo, da je kateri dolgo časa na tej ostal, ter je po več ur, naj bo po zimi ali po letu, v dežju, mrazu in snegu tako pred cerkvijo preklečal. Na drugi stopinji očitne pokore so bili p o s l u š a j o č i. Leti so sicer v cerkev smeli, toda ne pred oltar, ampak z a v r a t m i so ostali med tistimi, ki so za sv. kerst se pripravljali. Dokler je petje psalmov terpelo, se sv. pismo bralo in pridigovalo, smeli so zraven biti, da so poslušali, od tod tudi njih ime, kakor hitro pa se je sv. maša začela, bili so kot nevredni iz cerkve zagnani. — Tretja stopinja očitne pokore je bila k l e č e č i h. Na tej stopinji so tisti spokorniki bili, ki so na svojih kolenih klečali, in s svojim obrazom skoraj na tleh ležali. ko so škof in drugi ljudje nad njimi molili, in roke na nje pokladali. Tudi ti še niso smeli pri sv. meši ostati. Predenj se je sv. meša začela, je eden dijakonov zavpil: Sv. reči so le za sv. ljudi, poberite se iz cerkve vsi, ki ste v pokori. In zdaj so se za njimi vrata cerkvene zaperle, da ni nihče noter prišel ali vanjo gledal. Spokornikom na tej stopinji so se že tudi druge spokorne dela: molitev, post, milošna itd. nakladale. — Četerta stopinja očitne pokore je bila s t o j e č i h. Oni so z drugimi vernimi smeli v cerkvi stati, in pri celi meši biti. Njih ravna postava je pomenila, da so iz grešnega stana ustali, in da se Jezusovega zaslužnja vdeleževati že zamorejo. Darovati ali darovanja se vdeležiti in k sv. obhajilu pristopiti, še niso smeli. To se je zgodilo še le potlej, ko so vso pokoro dostali, ki jim je odločena bila.

V vsaki tej stopinji je moral, kakor so okoliščine grešnika bile, po delj časa ostati, tako da je čas njegove pokore po 10, 20 let,

ja ves čas njegovega življenja le pokoriven bil. Med pokoro je bilo za nje večidel terdo in žalostno. Vse boljše in lepše oblačila so morali opustiti, in v revni raševni vseskozi oblečeni biti. Svoje glave so s pepelom potresovali, da so žalostni stan svoje duše oznanovali; s povzdignjenimi rokami, s solznimi očmi so klečé tiste odpuščanja prosili, in se jim priporočevali, ki so v cerkev memo hodili, naj za nje prosijo. Nobenega veselja niso smeli uživati, ne na ženitnine iti, ne vina piti, mesa jesti, ne v kake toplice iti, in se kopati, ne voziti. Povsodi so morali le peš hoditi, se ne ženiti, ne možiti, semtertje zakonski ne zakonskih dolžnost spolnovati, nobenega orožja nositi, se ne toževati, ampak le moliti, postiti, čuti in druge take spokorne dela so morali opravljati. Lasje so morali ostriči, in ženske s nekim pertičem ogernjene morale hoditi, da se njih obraz vidil ni, in pri cerkvi se niso smele z nobenim drugim delom pečati, če so k večemu kakega merliča pokopale.

Sklep.

Glejte, tako ojstro pokoro so grešniki v prvih časih naše svete vere delali; in že v prvih časih so pa tudi aposteljni in škofje nekaj naložene pokore odpuščali tistim grešnikom, ki so kazali zgrevano, ponižno serce in terdno voljo poboljšati se. Zatoraj vam, dragi moji, za danes le še to priporočam, da naj lahko pokoro in vse spokorne dela sv. leta z notrajno žalostjo in s serčno grevengo opravljate, da si po sili kaj pritergujete, kaj dobrega storite, se pregrešnih priložnost skerbno varujete in svoje dolžnosti zvesto opravljate! Ne pozabite sv. besed preroka Izaija: „Iščite Gospoda, dokler se da najti; kličite ga, dokler je blizo! Hudobnež naj zapusti svojo pot, in krivičnež svoje misli. Slehern naj se verue k Gospodu, in usmilil se ga bo, ker pri njem je obilno odpuščanja!“ Amen.

III. pridiga.

Od odpustkov sploh.

„Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte, zdaj so dnevi zveličauja.“

II. Kor. 6, 2.

Vvod.

Že ste slišali, kako da je cerkev v prvih časih kaj ojstro ravnala s tistimi, ki so jej kaj nezvesti bili, in se spod njenih zve-

ličavnih perut kam drugam v brezno zmotnjav spustili. Pa glejte, da je ne bote nespametno sodili ter rekli, da je neusmiljeno ž njimi delala; nikoli ni ona svojega dobrega namena spred oči spustila, ne zdaj, ko z nami tako ljubeznjivo ravna, ne nekdanj, ko jim je tako ojstre in težavne pokorila nakladala. Storila je zato tako, ker je Bog neskončno pravičen in tirja, da tisti, ki so enkrat že bili iz sužnosti hudiča in greha rešeni, in so dari sv. Duha bili prejeli, pa se niso bali pri spoznani resnici tempelj božji ognusiti in sv. Duha žaliti, se bolj ojstro kaznujejo, kot drugi, ki sv. kersta še niso bili prejeli, in so v keršanskih resnicah še le slabo podučeni; uni morajo drugači z Bogom spravo delati, kakor pa ti, ki takih gnad še niso bili deležni. Dalje zato, da so postali podobi Jezusa enaki. Takrat, ko se človek po svoji moči pokori, in za svoje grehe zadostuje, se Jezusovega neskončnega terpljenja, ki je vsa naša premožnost, vdeležuje. In tretjič da je po previdnosti, kar bi se ne smelo še dandanašnji pozabiti, nakladala tako zveličavno pokoro, kakoršna je bilo grehom in spokornikom primerjena. O kje je tisti, ki bi serčnih želj svoje skerbne matere ne spolnoval, in z veseljem ne zajemal iz studencev zveličanja, ki nam jih odpira zdaj? Pritecite, zajemajte, ker so dnevi zveličanja! Ravno zdaj te svete dni je sv. cerkev posebno milostna in vse grešnike ljubeznjivo sprejemlje — vsem deli svete odpustke. In danes vam govorim od odpustkov sploh; pripravite se!

Razlaga.

Odpustki so: Odpuščanje časnih kazni, ki bi jih po odpuščenem dolgu greha ali v tem življenju, ali pa po smerti v vicah morali terpeti. Dobro vam je znano, da si z vsakim smertnim grehom človek dvojno kazni nakoplje: večno in časno. Večna se mu v zakramentu sv. pokore z grehi vred takrat odpusti, ko mu spovednik pri spovedi sv. odvezo vredno podeli; časna mu pa še ostane, in jo mora sam zbrisovati. Tako se je godilo že z Adamom in Evo. Bog jima je greh in večne kazni zavoljo solz, ki sta jih točila, odpustil; časne: smert, terpljenje in britkosti, ki po njima stiskajo ves človeški rod so pa ostale, ter jih tudi tisti, za ktere je Jezusova kri tekla, terpeti in zbrisovati morajo. — Izraeljsko ljudstvo je potlej, ko je iz Egipta rešeno bilo, velikokrat grešilo, in vselej odpuščanje od Boga zadobilo, ali časna kazni, da se je 40 let po puščavi klatilo, mu ni odšla, tako da so še le njegovi mlajši v obljubljeni deželi prišli. — Marija, Mojzesova sestra, se je bila v čem zoper Boga pregrešila. Odpuščanje je zadobila, ali zadela jo je gobova bolezen, da je sedem dni morala od vse družnje odločena biti in v samoti prebivati. — Mojzes je premalo v Boga zaupal, in se v tem pregrešil. Greh mu je bil odpuščen, ali ni smel v obljubljeni deželi, ampak je popred v puščavi umrl. — Tako je prerok Natan Davidu na-

povedal, da mu bodo grehi odpuščeni, pa mu je tudi oznanil, kako da se bojo mnoge britkosti čez njegovo hišo vsipale, in vse ure njegovega življenja bojo britke in težavne.

Koliko greha se med nami stori, kakošne hudobije; koliko je med nami jeze, sovraštva, lenobe in zanikernosti, napuha in prevzetnosti, zapeljevanja, pohujšanja in nečistosti! Za te in take pregrehe pa sem vam že pravil, kako da so morali spokorniki nekdanj po stopinjah hoditi, in po delj časa ojstro pokoro delati. In po tem, ko so te stopinje jenjale, je sv. cerkev naša skerbna mati vsakemu grehu, ki je storjen bil, pokoro odločila, da so spovedniki precej vedeli, kaj da mu imajo naložiti, če hoče, da bo odpuščenje in milost pred Bogom zadobil. Da bote tudi od teh ojstrih postav nekdanje pokore ali časnih kazni kaj več vedeli, bom od nekterih le nekaj malega v misel vzel, le poslušajte jih! — Če je kdo sv. vero zatajil, pa je z zgrevanim srcem nazaj prišel, da so ga med število vernih zopet vzeli, pokoril se je deset let. Če je kdo po šegi nevercev pri poljskem delu ali drugih okoliščinah kaj vganoval, ali kake vraže počenjal, pokoril se je dve leti. Kdor je kakega takega vganovavca vprašal, ali ga v hišo poklical, da so vraže počenjali, pokoril se je pet let. — Lažnjiv prisegovavec je deset let pokoro delal. In kdo je koga silil, da bi po krivem prisegel, se je 30 dni pri suhem kruhu in vodi postil, in je po tem še sedem dni v navadnem pokorjenju ostal. Je kdo tako hudoben bil, da se je v cerkvi med božjo službo pogovarjal, deset dni se je ob suhem kruhu in vodi pokoril. Je kdo svoje starše zaklel, mu je bila ta pokora za 40 dni odločena; je pa očeta ali mater kaj udaril, moral se je sedem let pokoriti. Se je kdo s svojim fajmoštrom ali s svojim duhovnom kaj spuntal, pokoril se je čas svojega življenja. Se je kdo zapovedi svojega škofa posmehoval, postil se je 40 dni. Je kdo koga radovoljno ubil, zmiraj je pred cerkvenimi vratmi ostal, in je še le na smertni postelji obhajan bil. Je ktera svoje dete ali v telesu ali na porodu umorila, da se njen greh zvedel ni, pokorila se je deset let. Je kdo svoje smerti sam prostovoljno kriv bil, ni bilo ga spomina za njega pri sv. maši, in tudi po keršanski šegi ni bil pokopan. Je kdo koga ranil, eno leto se je pokoril. Je kdo svojega bližnjega sovražil, moral se je ojstro postiti, dokler se ni z njim sprijaznil. Sta dva nezakonska grešila, bila je jima za tri leta pokora odločena, sta pa greh še ponovila, bila je jima tudi pokora podaljšana, ali pa še med spokornike jima priti pripuščeno ni bilo, in nikoli več nista bila k spovedi in k sv. obhajilu spuščena, ampak sta bila prepuščena sam sebi in božji milosti. Je eden zakonskih zvestobo prelomil, deset let se je pokoril, je še kterikrat to storil, celi čas svojega življenja, in le o smertni uri je bil še obhajan. Ženska, ki se je lepotičila, da je drugim dopadla, tri leta se je pokorila. Je kdo kaj denarja ukradel, moral ga je obilniši poverniti in se sedem let pokoriti. Je kdo kaj našel, in ni nazaj dal, pokoril se je kot uni, ki

je ukradel. Je kdo iz potrebe kaj ukradel, naj bo že kaj jedi ali oblačila, pokoril se je tri leta. Je kdo kaj lažnjivo pričeval, pokoril se je kot ubijavec. Kdor je lažnjivemu pričevalcu poterdil, da resnico govori, pokoril se je pet let. Je kdo svojega bližnjega po krivem velike pregrehe obdolžil, kot kriva se je priča pokoril; če ga je le majhnega greha obdolžil, pokoril se je tri dni. Se kdo o velikem postu en dan postil ni, moral se je po veliki noči sedem dni. Je kdo koga silil, da se je vpijanil, postil se je sedem dni, je storil pa iz zaničevanja, postil se je 30 dni. Je kdo o postnih dneh pred časom iz žertja jedel, postil se je dva dni. Ni kdo zadnje volje kakega rajncega spolnil, eno leto se je pokoril. Je oblačilo drugega spola oblekel, se je našemal, in mu je potlej žal bilo, postil se je in pokoril tri leta. Tu je nekoliko postav poverhno povedanih; vendar kaj bi bilo, ko bi vse postave in pokorila tako kot nekaj med vernimi svojo veljavo imele? Bog je in bo vekomaj ravno tisti, kot je bil nekaj; greh je še ravno tako ostudna, gerda peklenska počast, ki Boga žali in človeka nesrečnega dela, le sv. cerkev, naša ljubeznjiva mati, si vse prizadeva, da bi toliko njenih otrok po vicaš se ne pokorilo, kot jih po svojih doprinesenih grehah zasluži, ter se posluži tiste oblasti, ki jej jo je Jezus z besedami dal: „Kakor je mene Oče poslal, tako tudi jaz vas pošljem.“ Hotel je s temi besedami reči: Tisto oblast, ki jo je meni moj Oče izročil, tudi jaz vam dam. „Vse, kar bote na zemlji zavezali, zavezano bo tudi v nebesih, kar bote pa odvezali na zemlji, odvezano bo tudi v nebesih.“ —

Da je pa usmiljeni Jezus mnogim grešnikom, ki jim je grehe in večne kazni odpuščal, odpustil tudi časne kazni, bote kmalo spoznali, če sv. evangelje v roko vzamete. Spomnite se sv. Magdalene. Zgrevana je klečala pri Jezusovih nogah, jih s solzami močila in mazala z mazilom, polna sv. želje in goreče ljubezni je občutila v svojem srcu na enkrat vse martre pokorjenja, od česar pričujejo njene solze in zdihovanja, sramota in nečast, ki jo je očitno terpela, pa vse rada prenesla, da je le od Jezusa zaslišala: „Njej, ki veliko ljubi, je veliko odpuščenega. Pojdi v miru, tvoja vera ti je pomagala!“ Saj veste kaj od tiste nečiste, ki so jo bili k Jezusu pripeljali, in ga prašali, kaj da naj ž njo storijo? Rekel jim je, da jo že znajo kamjati, toda tisti naj prvi na njo kamen zažene, ki je brez vsega greha. Ker je pa vsak vedel, da grešnik je, jeli so se muzati eden za drugim, da je žena sama pri Jezusu ostala. Ko se Jezus sklone in jo samo vidi, popraša jo: No, kaj te ni nihče obsodil? Nihče, Gospod! je bil njen odgovor. Tako te pa še tudi jaz ne bom, pojdi v miru in nikar več kaj takega ne stori, da se ti kaj hujšega ne prigodi. — Niso ga mogli bolnega reveža drugači k Jezusu prnesti zavoljo tolike množice, ki ga je obsula, da so ga nesli na streho, da so ga po vervih ravno doli pred njega spustili. Jezus, ko

je njih vero vidil, je bolniku rekel: „Moj sin zaupaj, tvoji grehi so ti odpuščeni.“

To velja tudi od sv. Petra, še bolj pa od desnega razbojnika, ki mu je z grehom tudi časne kazni odpustil, in precej sv. paradiz obljubil. — Ne bom veliko popisoval in vam pravil, kakošne dobrote in velike odpustke da je Jezus vsem tim zgrevanim spokornikom delil, ampak le to v misel vzamem, da je ravno to oblast po svojem odhodu v nebo svoji nevesti, naši skerbni materi sv. cerkvi, izročil. Oh, kdo bi se ne veselil te iz nebes prinesene prevelike gnade! Toda nekaj vam še moram povedati, predenj današnjo pridigo končam. Dobro poslušajte, kaj odpustki niso, da v kake zimate ne zabredete:

a) Odpustki niso odpuščanje grehov. Grehi se le, kakor sem že rekel, v zakramentu sv. pokore odpuščajo, človek si mora prizadevati, da ga vredno prejeme, če se hoče sv. odpustkov udeležiti. In ko bi se semtertje tudi bralo, kakor se bere postavim v drugin Makabejskih bukvah: Dobra in sveta misel je za mertve moliti, da bojo svojih grehov rešeni, se pod besedo grehi le kazni zastopijo, da bojo tedaj rešeni kazen, ki so jih s svojimi grehi zaslužili.

b) Odpustki niso odpuščanje večnih kazni, ker večne kazni se zopet kot greh v zakramentu svete pokore zavoljo neskončnega zaslužnja Jezusa Kristusa odpuščajo, če ga grešnik vredno prejme.

c) Odpustki niso odpuščanje nasledkov poerbanega ali izvirnega greha, kot postavim mnogih križev, bolezni, revnosti, smerti. Kaj takega je le v prvih časih keršanstva potrebno bilo; te težave so se v prvih časih večkrat čudovito vernim le zavoljo tega odjemale, da se je sv. cerkev razširjala in uterdovala. Še manj so pa odpustki odpuščanje tistih kazni, ki jih je kak nerodnež zavoljo nepokorščine ali druge nerodnosti pred deželno gosposke zaslužil, ker take kazni ne slišijo v cerkveno oblast. Desni razbojnik na križu je kazen dostal, ki mu jo je deželna gosposka odločila, dasiravno mu je Jezus sv. raj obljubil, in mu podelil popolnoma odpustek.

d) Odpustki niso odpuščanje pokore, kakor da bi takrat, ko se odpustki delé, vse tiste reči, ki k zakramentu sv. pokore slišijo, nič se ne potrebovate. Škerbna mati, sv. cerkev, ne deli za to odpustkov, da bi njeni otroci lenobo pasli, za zveličanje svoje duše nobene skerbi, nobene gorečnosti ne imeli, ampak ravno z odpustki hoče zanikernost odpraviti, ljubezen, veselje, skerb in gorečnost do srečne večnosti spodbuditi; mlačne, merzle ogreti, dvomljive poučiti, žalostne potolažiti, slabe, ki omahujejo, podpreti, jim polajšati pokoro, ktere se bojé, da bi je ne mogli dostati in popolnoma izpeljati. „Nikar se ne zapeljujte, pravi sv. Ciprijan, skerbna mati sv. cerkev odpušča in zbrisuje časne kazni, ki smo jih s svojimi grehi zaslužili, toda le tistim, kterim je res žal, ki jih serce boli, da

so svojega neskončno dobrotljivega Boga razžalili, ki se polni zapanja v božjo pomoč vernejo v boj na borišče, ktereга so bili lahkomišljeno zapustili, in strahovitno zbežali.“ Saj še le sv. pokora človeka pripravnega stori, da je sv. odpustkov deležen. Vemo tudi od sv. Pavla, da je le potlej tistemu nečistemu Korinčanu hudo pokorjenje polajšal, odpustke mu podelil, ko je sadu sv. pokore obilno bil pokazal. In sv. Oče papež vselej, kader odpustke razpošiljajo ali sv. leto oznanujejo, zraven še pristavijo, da bojo teh dobrot in nebeških gnad le tisti deležni, ki se bojo svojih grehov z zgrevanim srcem čisto spovedali, sv. obhajilo vredno prejeli, in sv. pokoro zvesto opravili.

Sklep.

To, dragi moji! so odpustki. Ohranite današnji nauk tudi v prihodnje in za vselej, da bote jasno razumeli, kaj da odpustki so, in kaj da niso. Vselej, ko bote od odpustkov kaj slišali, spomnite se svoje ljubeznjive, skerbne matere sv. cerkve, kako da si vse prizadeva, da bi nas svojih otrok le več zveličala; spomnite se, kako da so odpustki za nas potrebni, dobri in zveličavni; kako da ravno oni nas k pokori spodbadajo, k dobremu priganjajo. Spomnite se, ko bote besedo odpustek slišali, da naša pot proti nebesom ni več nastljana s težavno pokoro in ojstro pravico nekdanjih časov, ampak z ljubeznijo, usmiljenjem in gnado. Nikar ne poslušajte nikoli tistih hudobnežev, ki so iz pekla doma, in vam te studence zakrivajo in grajajo, da bi iz njih ne zajemali zveličanja svojega, ampak kličite sosebno v teh dneh k svojemu Bogu, da bi nam duha prave resnične pokore podelil, ker brez njega nam tudi vsi odpustki nič ne pomagajo. „Hudobnež naj zapusti svoje pota, krivičnež naj odstopi od svojih misel, in Gospod se bo teh svojih usmilil, ker pri njem je usmiljenja v obilnosti.“ Amen.

IV. pridiga:

Odpustki so za nas zveličavni.

„Bratje! opominjamo vas, da gnade od Boga nepridoma ne prejemate. Govori namreč: Ob prijetnem času sem te uslišal, ia v dneva zveličanja sem ti pomagal.“
II, Kor. 6. 1.

Vvod.

Znano vam je, da je Jezus ves svet in nedolžen, da on sam za se ni potreboval le naj manjšega zadostenja; da je vsaka sto-

pinja, beseda, na kratkem vse, kar je delal in počel, kar je govoril in terpel, vse se je godilo le za našega zveličanja voljo, da je njegovo zasluženje neskončno. Marija, prečista Devica, ki je bila brez madeža spočeta, in njena duša nikoli s kakim naj manjšim grehom ne omadeževana, ni potrebovala nobene pokore in zadostenja za se; in vendar koliko brihkost in hudega je ona božja mati tukaj v solzni dolini poskusila, koliko zasluženja si pridobila. Sv. Janez kerstnik je bil v maternem telesu že posvečen, da ga ni imel, ni storil greha naj manjšega v svojem življenju, in vzemite sveto evangelje v roke, preberite adventne nedelje, da bote vidili, kakšno da je bilo njegovo življenje in pokorjenje tukaj na zemlji, in kakošno da je v nebesih njegovo zasluženje pred Bogom. Koliko je bilo marternikov, ki so v svoji nedolžnosti za sv. vero kri prelili; koliko nedolžnih puščavnikov, mnihov, čistih devic, ki so čas svojega življenja le v zatajevanju in ostri pokori živeli. Teh in še več božjih izvoljenih zasluženje je zbrano in shranjeno, se „nebeški zakladi“ imenuje, in se nikoli ne sprazni, kakor potok, dasiravno dekle zmiraj po vodo hodijo, in iz njega zajemajo, vendar ga nič ne zmanjšajo in nikoli ne spraznijo. Iz tega studenca zajemlje naša skerbna mati sv. cerkev, da opustke deli, in naše kazni, ki smo jih s svojimi grehi zaslužili, zbrisuje. Svest sem si, da bote zopet z veseljem in zvesto poslušali, kar vam bom od njih povedal. Danes vam mislim pokazati:

„Koliko dobička nam odpustki donášajo, da so odpustki za nas zveličavni.“ Pripravite se!

Razlaga.

Res je, da odpustki niso nam tako zapovedani in potrebni, da bi nihče zveličan ne mogel biti, ki se jih ne posluži. Kdor svojo kerstno obljubo zvesto spolnuje, in Boga še nikoli z nobenim grehom razžalil ni, mu ravno za se potreba ni, da bi se za odpustke poganjal. Ali če malo bolj živo življenje sedajnih kristjanov pomislimo, če se spomnimo, kar nam sv. Janez pove, da naj bolj pravični po večkrat greši, če prevedimo, kako da je človek slab zavoljo popačene nature; kako da mu kmalo zdaj tu zdaj tam spodleti, kako da je vse naše življenje proti večnosti silno kratko; pa vendar mislim, da ga tako prederznjenega in abotnega ne bo, ki bi v svoji prevzetnosti se bahal, da ptuje pomoči nič ne potrebuje, da ne mara nič za tiste zveličavne studence, ki mu jih skerbna mati, sv. cerkev odpira, ne mara za odpustke, ki mu jih ponuja, ampak slehern bo segal po pomoči, ki se mu ponuja, zakaj odpustki so zveličavni za nas

1. Zato, ker nam popravijo, kar sami ne poplačamo in nedostojimo. Vse časne kazni, ki jih s svojimi grehi zaslužimo, vsak vinar, ki smo ga dolžni božji razžaljeni pravici, (in koliko jih je!) mora biti plačan, če ga tukaj ne poplačamo,

ga bomo v hudih vicah, kar pa nobenemu želeti ni. Naša skerbna mati nam pride tukaj s tolažljivo pomočjo nasproti, nas zasluženih kazni oprostí, naše dolžno pismo razterga, in nas prevídi s pismom oproščenja, da smo očíščeni, da ložej bolj zaupljivo pred pravičnega sodnika stopimo, in se ga tolikanj ne bojimo.

2. Odpustki nas učijo lepíh resnic, oni nas opominjajo, in nam povejo, kaj in kako da so se morali nekđaj spreobernjenci ostro pokoriti. Odpustki nam na glas povejo: Sveto in pobožno bi imeli vsi kristjani živeti, in vseh hudobij, vsakega greha skerbno se varovati, ker zavoljo takih nerodnost so bili nekđaj iz cerkvene družbe pahnjeni, in le po ostri pokori so bili zopet nazaj v drušnje vernih sprejeti. Od nekđajnih ostríh postav pokore se lahko sami učíte, kakošna pokora da vas čaka, in bi jo opravljati imeli, saj ste nektere slišali. One nam pravijo, da spreobernjenja in pokore ne odlagati, ker nekđaj grešnikov, ki so se na smertni postelji spreoberniti želeli, niso med število spokornikov jemali. Oh nesrečnež! naj reče spovednik takemu, ki še le na smertni postelji grehu misli slovo dajati, vedi, da v prvih letih keršanstva takim niso sv. zakramentov delili, ampak so jih prepustili božji milosti, da so šli neprevideni tje v dolgo večnost, in ti hočeš zdaj v tisti uri vse popraviti? Odpustki nam povejo, da takih, ki so po opravljeni pokori zopet drugí padli, da so svoj navadni greh storili, niso več med spokornike jemali, ko bi bili tudi še tako jokali in prosili; to povejo, da bi tistim našim grešnikom njih veliko hudobijo bolj živo pred oči postavili, kterim je greh tako v navadi, da po spovedi ravno tako pregrešno živé, kot popred. Nam povejo, da je nekđaj vsak, ki se je hotel z Bogom in njegovo cerkevjo spraviti, in ž njima sprijazniti, moral po stopinjah hoditi, in se na vsaki stopinji po delj časa pokoriti. In če je grešnik velik in znan bil, moral je po več let le na prvi stopinji ostati in prositi, da so ga med spokornike vzeli. To naj premislijo tisti naši lahkomišljenci, ki jim noben duhoven svojih opravil dosti hitro in naglo ne opravlja, ter hočejo, da bi v eni uri svojo vest sprašali, grevengo obudili, terdni sklep storili, svojih grehov se spovedali, obhajani bili, in pokoro opravili; ki mislijo, da je vse dobro, da se le svojih grehov spovejo, naj bo poboljšanje, grevenga, terdni sklep, kjer mu je drago. Take opominja cerkev o času, ko se odpustki delé, kako da so nekđaj vsi grešniki za zadnjo desko svojega rešenja in zveličanja lovili in poprijemali, kako da so gologlavi in bosi, v spokornem oblačilu, z vervjo prepasani, s pepelom potrošeni, s povzdignenimi rokami jokaje memo gredoče pred cerkvijo prosili, da naj jih v cerkvi svojemu duhovnu ali škofu priporočajo. Odpustki priložnost dajejo, da se sedajni kristjani kaj spomnijo, kako da so prvi verni cerkvi voljno vselej pokorščino skazovali, in še tako oistre pokorjenja z veseljem prejemali, da so le med število vernih vzeti bili in se duhovnih dobrot za večno življenje vdeleževati smeli in mogli.

O kako nekdanji verni naše prevzetne kristjane osramotijo, ki za vse svoje duhovne pastirje berš ne vejo dosti gerdih priimkov dobiti, da jih ž njimi pitajo, če tudi le kako prijazno, zasluženno posvarjenje od njih slišijo; ker jim mnoge naredbe matere katoliške cerkve po volji niso, ter zoper nje godernjajo, in se jim ustavljajo. O tako vaši nekdanji bratje pač niso nikoli počenjali, ampak za naj večo srečo in veliko dobroto so si imeli, če so z duhovni v prijaznosti in ljubezni živeli, in njih naj večja nesreča je bila, če so svojo mater sv. cerkev kaj razžalili, da se jim je bilo nje nejevolje in jeze kaj bati. Cerkev nam pri odpustkih še priložnost daje, da se spomnimo tiste ljubezni in velikega usmiljenja, ki so ga verni do grešnikov imeli; kako da so za nje pred škofom ali drugim duhovnom prosili; kako da so pogosto in goreče molili, Boga prosili, naj se njih neumerjočih duš vsaj usmili in jih reši večnega pogubljenja. Ali se pa dandanašnji med nami kaj takega sliši in godi?

3. Odpustki nam oživljajo našo vero in nas priganjajo pobožno in sveto živeti, da bi zmíraj bolj popolnoma bili; kajti nam povejo in pokažejo, da so studenci in zakladi teh nebeških dobrot le zvestim prijateljom sv. cerkve odpertí, ne pa njenim sovražnikom in terdovratnim grešnikom. Vselej, ko se nam odpustki napovejo, oznani se nam in pove tudi pot in druge okoliščine, po katerih da se bojo dobivali, ter se nam zaterdi, da se med vsem drugim morajo zakramenti sv. pokore vredno prejeti. Da se pa to zgoditi zamore, potreba je, da človek svojo vest pridno in dobro izprašuje, da svoj stan spozna, kakošen in pri čem da je. In če mu sprašana, zbudjena vest pové, kako da je svojega Očeta velikokrat razžalil, koliko grehov je storil, lahko ga bo serce zbolelo, da se milo razjoka, ter na persi terkaje nebeškega Očeta prosi: Oče! bodi mi milostljiv! Zdaj ko ostudnost greha spozna, in vidi nesrečo, v katero da ga je potopil, bo ložej delal terdne sklepe, se popoljšati, ne le samo greha, ampak tudi vsake priložnosti in okoliščine, ki bi ga znala v greh kaj napeljati, se skerbno varovati; ložej bo pred svojega naprej postavljenega spovednika, božjega namestnika, pokleknil, da se ponižno in odkritoserčno svojih grehov pred njim obtoži, akoravno bi mu tudi kaj težko djalo in ga sram znalo biti. Tudi bo hvaležnega serca vsako pokoro kot iz Jezusovih ust od svojega spovednika prejel, vseh priporočenih pripomočkov se poslužil, da bi le odpušcanje svojih grehov zadobil, in se prihodnjih ložej in bolj gotovo obvaroval. Kdo bo pa rekel, da to ni pot, ki nas napeljuje, pobožno in sveto živeti?

4. Odpustki so tolažbe in podpore za tiste, ki bi se bati znali, da z avoljo svojih velikih in obilnih grehov ne bojo vseh kazen dostati mogli. Spomnijo žalostnega spokornika, da je Jezusovo zasluženje neskončno, da naj dela in se pokori, kar in kolikor mu pripusté njegove moči, drugo

naj pa Bogu in njegovi neskončni milosti prepusti, ki mu bo usmiljenje skazal ne le zastran večnih, ampak tudi časnih kazen zavoljo neskončnega zaslužnja Jezusa Kristusa, rožne Device Marije in vseh svetnikov in svetnic božjih. Potolaženi nekako z odpustki bojo tisti, ki so s svojim življenjem veliko pohujšanja storili, in jim veliko zapeljali, da si zdaj ne upajo vsega tega hudega popraviti, ki so ga napravili, ali uni, ki storjene krivice in škode niso v stanu poverniti. Sv. cerkev jim pri odpustkih pove, da naj od svoje strani storijo, kolikor jim je mogoče, da naj z besedo prosijo, v djanji z lepimi čednostmi in lastnostmi drugim svetijo, da bojo vidili, da niso več taki, kakoršni so bili, in da jim je na zveličanju svoje duše vse ležeče, potlej pa se jim bo nadomestilo vse drugo iz nebeških zakladov, ki jih je skerbna mati za take odperla.

5. So odpustki kaj pripravi, da o takih časih, ko se nam tako obilni studenci nebeških gnad odpirajo, v naših omerznjenih sercih ljubezen do Boga in svojega Sina Jezusa oživijo, da se svoje skerbne matere svete cerkve poprimemo, ter jo rajši ubogamo. Oni nam živo kažejo, kako Bog ni samo neskončno pravičen, ampak tudi milostljiv; kako da nikoli ne želi, da bi se kdo pogubil, ampak da se vsak spokori in večno zveliča. Kdo, dragi moji! bi tako dobre in skerbne matere ne ubogal, in je vesel ne bil, ki tolikošne zaklade ima, in jih ne zapira, ampak z veseljem odpira, da se jih njeni otroci lepo vdeležujejo? Kdo bi zadovoljen ne bil, da se v naročji te skerbne matere znajde, ki je s svetniki v zavezi, in občestvo svetnikov ima? Kako prijazno nas kliče: O vi vsi, ki ste obloženi in veliko terpite, pridite semkaj, da vam butaro polajšam. In, oh veselje in sreča! verni in pridni otroci poslušajo mili glas svoje ljube matere.

Kaj nam pove lastna skušnja, kdaj se vendar tudi o delavnikih ali sv. nedeljah bolj pogostoma ljudje v cerkvi dobivajo? Kdaj ljudje še vendar kaj obilniše k spovedi pridejo? Kdaj se vendar terdo serce semtertje omeči, da oko kako solzico prelije, da vest občutljiva postane, da grešnik za zveličanje svoje skerbeti začne? Bi se mar to godilo, ko bi odpustkov, ko bi sv. leta ne bilo? In v današnjih časih, ko so kristjani do molitve in resnične pokore tako merzli in nemarni, ko duh v veri in keršanski ljubezni tako silno peša, ja umira, ali ni silno dobro za nas in naše neumerjoče duše, da se toliko kolikor oživi? O kako se veseli moje serce, ko se kakega sv. leta spomnim, sosebnost ko mi leto 1826 v spomin pride; veliko sv. leto je celih šest mesecev bilo, in sem vidil in slišal, da so ljudje ob eni, ob dveh po polnoči že na nogah, po trije ali še več po poti in ulicah na glas molili, in sv. cerkve obiskovali, skoraj vsak zgrevanega serca veliko spoved delal, ker v teh časih imajo spovedniki oblast tudi od takih grehov odvezovati, ki jih sicer škof le za se prihranijo. Res, o časih, ko se odpustki delé, se vera oživlja, upanje uterduje, ljubezen vnema, zemlja se ponavlja,

nebesa radujejo, vice veselé, ker vse, kar kateri več stori, kakor kar ravno za se potrebuje, lahko za verne duše v vicah oberne. Tedaj vas še enkrat poprašam: Je pač še kateri med nami, ki bi ne spoznal, kako dobri, potrebni in zveličavni da so odpustki za nas?

Sklep.

Slišali ste, priserčni poslušavci moji! koliko dobička nam donšajo sv. odpustki. Oni nam popravljajo, česar sami poplačati ne moremo; oni nas spominjajo, delati pravo resnično pokoro, da vsaj storimo, kolikor premoremo; oni oživljajo našo vero, podpirajo naše upanje in vnemajo našo ljubezen do Boga in bližnjega. Sv. odpustki so za nas res zveličavni. Premislite to toraj in veselite se, da imamo toliko gorečega papeža, ki tako ljubeznjivo in serčno skerbijo za naše večno zveličanje! Veselite se in hvalite Očeta nebeškega, ki vas je po svojem neskončnem usmiljenju poklical v sv. katoliško cerkev, ki kot dobra mati skerbi in se trudi za srečo in blagor vseh svojih otročičev! Ja hvalimo Boga za sv. leto; zopet smo srečno doživeli sveti čas, o katerem sv. apostel Pavl pravi: „Glejte, zdaj je prijetni čas; glejte, zdaj je dan zveličanja,“ (II. Kor. 6, 2.) Pa morebiti kdo poreče: Kar se o časih odpustkov doseči da, se ja da tudi druge dni storiti in doseči. Res je, da milost božja je vsak dan vnovič nad nami, in ni je ure ne po noči ne po dne, da bi se ne mogli in ne smeli Bogu bližati in rešenja in zveličanja najti; pa vendar so nekteri dnevi, v kterih nam je zveličanje bližej, kot drugekrati; so ure, o kterih Bog nam glasneje govori, in na naše serca terka; o kterih nas močnej gane, ljubeznjivejši vabi, nam obilniši odpušča in dobrotljivejši pomaga. Tak čas je bil nastopil Davidu, ko mu je prerok Natan njegov veliki dolg očital in mu odpuščanje od Boga oznanil: je nastopil mestu Ninivi, ko mu je prerok Jonas bližno pokončanje žugal; je nastopil Savlu, ko ga je nebeška svitloba obsijala in ga na tla poderla; je nastopil Avguštinu, ko je glas od zgoraj zaslišal: Vzemi in beri; je nastopil Marjeti Kortonski, ko je svojega zapeljivca mertvega našla; tak sveti čas je nastopil zdaj nam vsem, ki nam je oznanjeno sv. leto. Hvalimo Boga iz celega serca, kajti zdaj je prijetni čas, zdaj je čas zveličanja! Amen.

V. pridiga:

Kdo je odpustkov deležen.

„Kogar žeja, naj pride, in kdor hoče,
naj si zajame vode življenja zastoj.“
Skriv. raz. 22, 7.

Vvod.

Ni jih kmalo tako srečnih časov kot ravno zdaj, da bi gnada in usmiljenje božje tako na ponudbo bilo, da bi sveta cerkev svoje zaklade tako široko odpirala, da bi nas vse z njimi obogatila. Zdaj se nam nebesa odpirajo, Oče nebeški sam nam hiti nasproti s svojim priserčnim usmiljenjem, in razprostira svoje roke, da bi nas objel, in nam poljubljaj svojega miru podelil, ktereга svet ne pozna, in ga nam nikoli dati ne more. Jezus, naš dobri pastir, nas išče z neizrečeno ljubeznijo, da nas zaverne od krivega pota, na ktereга smo o časih zmotnjav in zapeljivosti večidel bili zašli, in iz nevarnosti večnega pogubljenja nas pripelje k zveličanju. Sv. Duh hoče zopet luč in življenje, tolažbo in moč v naše duše prinesti, ki so od duha sedanje merzlobe toliko otemnele, in v grešni službi tako močno oslabele. Kdor se bo sv. leta in njegovih odpustkov s celim srcem poprijel in ponižno pokoril, se mu nebesa bojo odperle, in že na zemlji bo postal tovarš svetnikov, domačin božji, poln zlatega upanja, da bo tudi celo večnost v neizrečeni blagosti. O kdo bi se teh srečnih dni ne poslužil, in ne poslušal glasu svoje preljube matere sv. katoliške cerkve. Svest sem si, da jih bo prišlo veliko zajemat iz studenca božjih dobrot; oh da bi le tudi vsi prav obilno zajeli! Zatoraj vam hočem pokazati:

„Kaj ima vsakdo storiti, da bo deležen svetih odpustkov?“

Gotovo želite vsi ssv. odpustkov deležni biti, zatoraj vsi zvesto poslušajte!

Razlaga.

Ali pa je odpustkov vsak človek, sosebn odpustkov sv. leta deležen? Nič vam zamolčal ne bom, in vse povedal, naj se vam že prikupim ali zamerim, mi je malo mar, da le pred sodnikom srečno obstojim.

1. Mora slehern, ki se želi in hoče sv. odpustkov vdeležiti, in sv. leto prav opraviti, v stanu gnade božje se znajti. Odpustki so odpuščanje časnih kazni, ki človeku po odpuščenem

dolgu ali grehu še ostanejo; kako se mu pa hočejo in zamorejo kazni odpustiti, če greh ni odpravljen, dokler greh odpuščen ni? Če si enega svojih perstov ali kak drug ud svojega telesa odsekaš, mertev postane, in vsi tvoji drugi udje ga niso v stanu več oživiti. Tako se godi s človekom. Kakor hitro kak smerten greh stori, mertev ud postane, ki se odpustkov še živih udov nikakor vdeležiti ne more. Po odpustkih se odpuščajo le časne kazni, in nikoli ne kak greh, ne smerten ne odpustljiv. Grehi se nam odpuščajo le v zakramentu sv. pokore, ako svoje grehe zgrevamo, ponižno spovemo, in v sercu obudimo ljubezen pravo in čisto do Boga in bližnjega; to serce očisti ostudnih pošast, ki so ga v oblasti imele, da to sovraži, kar je popred ljubilo, in ljubi, kar je popred sovražilo. Zato tudi sv. očetje za prvi pogoj vselej postavijo, da tisti bojo odpustkov deležni, ki se bojo svojih grehov čisto in natanko spovedali. Iz tega pa tudi sami lahko sklenete, kako da je potrebno, da naj popred svoje serce očistite, in zakrament pokore prejmete, sicer bi znale vaše stopinje po cerkvah in vse drugo storjeno zastoj biti. Spoznate pa tudi lahko, kako da bi za vse tiste, ki so se svojih grehov dozdej le bolj poverhoma spovedovali, in katerih spovedi so le pomanjkljive bile, velika spoved silno potrebna bila. — Pri odpustkih je tako potrebno, da se človek v gnadi božji znajde, da mu branijo celo majhni ali odpustljivi grehi, če izvirajo iz hudobne volje, da se odpustkov vdeležiti ne more. Tako postavim, je ubogajme dajati od sv. Očeta o sv. letu zapovedano; kdor pa to dela ne iz ljubezni, ampak iz gole ošabnosti, da ga hvalijo, mu to djanje vse dobro podere, ker je Jezus zapovedal dela ljubezni in usmiljenja, ne pa ošabnosti in prevzetaosti.

2. Kdor se misli in želi odpustkov vdeležiti, naj dobre dela pobožnosti, ljubezni in zatajevanja opravlja; to je očitno znamenje, da se z odpustki pokora ne podira, ampak ljudje še le k pokori o takih časih priganjajo. Premislimo nekaj vse te dobre dela!

a) Dela pobožnosti so molitev. Da sv. cerkev nam o svetem letu molitev priporoča, ravna se prav po duhu svojega ženina. Molitev je prvi in naj boljši pripomoček, da se duh prave pokore obudi, in moč in serčnost za kaj dobrega dobi. Kjer se moli, tam se volja in gorečnost do pokore še ohrani, kjer se molitev opušča, tam se k grehu široka cesta popravlja. Ananija je dvomil, ali se je neusmiljeni preganjevavec kristjanov, serditi Savl, res spreobernal? Bog se mu prikaže, in da ga je prepričal, da se je res spreobernal, mu je rekel: Glej, Savl moli. Molitev mu je obudila želje do drugih pokorivnih del. Tisti Savl, ki je svoje spreobernjenje z molitvijo pričel, se je kmalo še drugih pokoril poprijel; tri dni in tri noči ni jedel ne pil, ne ležal, ne spal, ampak le molil in se postil. Kako prav ima naša skerbna mati, da nam pri odpustkih med vsem drugim sv. molitev priporoča, za katero druge pokorivne dela že same

od sebe pridejo. Od teh molitev je včasih več, včasih menj, toda vselej se morajo tako opravljati, kakor so od sv. cerkve naložene. Včasih se natanko pove, koliko in kaj, kje in kako da naj se moli. Ne sme se pa tukaj najemati, da bi kdo drug namesti njega opravljal, ker odpustkov je deležen le tisti, ki opravi, kar in kakor je ukazano. Da so seosebne cerkve odločene, v katerih naj se moli za razširjenje sv. cerkve, za spreobrnjenje nevercev in krivovercev, za edinost vladarjev, za vterjenje ljubezni in keršanske zastopnosti, se mi kaj prav in pametno zdi. Kje se duh sv. vere in molitve tako lahko obudi, kot ravno v naših cerkvah? Res, da je Bog povsod pričujoč, in da lahko povsod v resnici in v duhu k njemu molimo; da Bog povsod svojim svoje gnade in dobrote razliva; ali kdo mu bo vbratil, da se na nekterih krajih obilniši studenci njegove ljubezni, vsegamogočnosti in dobrote odpirajo, kot na drugih? Saj se tudi izvirajo studenci časnega zdravja, kjer se toplice napravljajo, na drugih pa ne. Zatoraj obiskujte ta sv. čas prav pogostoma sv. cerkev; pokleknite tukaj pred tron usmiljenega Jezusa, zdihujte in prosite ga, da vam dodeli duha prave resnične pokore; pa tudi doma bolj pogostoma molite in svoje navadne molitve bolj goreče opravljajte. Taka molitev predere černe oblake in najde gnade in milosti pred božjim obličjem.

b) Da se sv. odpustkov vdeležimo, sv. cerkev post napoveduje. Kdor je poskusil, kako da se telo vzdiguje zoper duha, kdor posluša kaj sv. Pavla, ki nas opominja, da naj nikar ne sejemo v mesu, da ne bomo želi od njega večnega pogubljenja; kdor se kaj spominja, kako da je Evo ravno poželjivost zapeljala, da je od prepovedanega sadu jedla, nas in sebe v tolikošno nesrečo potopila, pač živo bo spoznal, kako da je skerbna mati prav imela, da nam je tudi postiti se rekla, da tako svoje za dobro nevkretno meso zatiramo, ga pokorno biti učimo, da smo bolj pripravi delati svoje zveličanje. Pač prav je imel kraljevi prerok David, ki je vselej, ko mu je sovražnik njegove duše kaj nagajal, in mu je nadležen bil, oblekel žimnatno oblačilo, se je postil, in pred Gospodom poniževal, in je uslišan bil, česar je prosil Gospoda. — Izraelci, ko so o času Judite v nadlogah se znašli, in od sovražnikov stiskani bili, so se postili in pred Gospodom poniževali, in pomagano jim je bilo. — Ninivljani so s postom in resnično pokoro zažugane kazni odvernil, in serditost božjo potolažili. Celu svojim aposteljnom je Jezus post in molitev priporočeval, ker se nekteri hudobni duhovi ne dajo drugači odpraviti, kot s postom in molitvijo. In dan današnji, od kodi toliko pohujšanja, od kodi tolikanj dušne slepote, telesne bolehnosti? Med drugim gotovo tudi od nezmernosti, seosebno nezmernosti v pijači; ravno to pa telo in njegovo zdravje popači in dušne moči pomori. Imenitega moža kardinala Stanislaja Hasija so v njegovi visoki starosti opominjevali, da naj se nikar tako terdo ne posti in večkrat raji kaj po malem je, saj mu vendar ničesar ne manjka;

pa zaverne jih resnobno: Spoštuj očeta in mater, da ti dobro pojde in boš dolgo živel na zemlji? Moj Oče je Bog v nebesih, ki hoče, da se postim; moja mati je sv. cerkev na zemlji, ki zapoveduje, da se o teh in teh dneh, o tem in tem času postim. Svojega očeta in svojo mater bom vselej si prizadeval spoštovati in ubogati, ter upam, da bom pa tudi sadu svoje pokore deležen, — tukaj dolgo živel, tam se večno veselil.

c) Pri mnogih odpustkih je potreba, da se ubogajme deli ali da se dela usmiljenja in ljubezni skazujejo. Vsi odpustki kaj so drugega kot delo neskončne ljubezni božje in njegovega usmiljenja, in če Bog nas s takošnimi dobrotami tako obilno obdaruje, ali si mi sami sebi ne bomo nič pritergovali, in si kaj dobrih del za srečno večnost, za sv. nebesa pridobivali? Spomnite se Tobija ali Kornelija, zakaj nju je Bog tako milostljivo uslišal, in nju obilno obdaroval, česar sta prosila? Milošna je Bogu tako dopadljiv dar, da celo grehe zmanjšuje in jih zbrisuje. Zato je skerbna mati si prizadevala, ljudem v takih okoliščinah na pomoč priti v dušnih in telesnih potrebah. In sv. očetje papeži so se o mnogih časih, kakor so potrebe nanesle, svoje moči in oblasti poslužili, da so vernim tistim odpustke delili, ki so jim po svoji moči s svojim premoženjem na pomoč pri-tekli. Takih okoliščin nikoli ni manjkovalo. Zdaj je bilo treba po-božne može, goreče duhovne kot misijonarje med ajde pošiljati; zdaj je bilo treba tu in tam kako sosebno veliko bolj imenitno cerkev zidati; zdaj so Turki ali kaki drugi sovražniki keršanske vere v naše dežele priderli, ki jih je bilo treba odganjati, ali jim plačevati, da niso s kristjani neusmiljeno delali, in dežel pokonče-ovali. Mnogokrat so sovražniki ljudi naložili, da so jih seboj v suž-nost odpeljali, pa več dežel, po več tavžent ljudi se je zbralo, da so jih odkupili, in zopet nazaj dobili. In iz naše srečne Evrope kaj bi se bilo vse zgodilo, ko bi se oče keršanstva za njo potegovali ne bili? Vselej je bilo pri odpustkih treba, ubogajme dajati; zatoraj odprite zdaj svoje serce in svoje roke, in bodite usmiljeni in do-brotni, ker je tudi Bog zdaj toliko usmiljen.

d) Je potreba za odpustke, da se dober namen obudi, ako je kateri predpisan, če pa papežev list od njega nič v misel ne vzame, je pa že samo delo, ki se stori, zadosti. Vse dobre dela pa naj se opravljajo v ta namen, kterege so sv. Oče v mislih imeli, ko so oznanili sveto leto. Potreba je tudi, da se o takih časih, ko se odpustki delé, sosebno zadušé studenci, iz katerih se drugi grehi izvalijo, ali, da se pobijajo tiste peklenške pošasti, ki se matere vseh drugih grehov imenujejo. Te pa so: poželjenje mesa, nagnjenje do sladnosti in nesramnega življenja, ki mu je post in zatajevanje sa-mega sebe naj bolj zoperno, in ga naj bolj še kroti. — Poželjenje oči, ali želje obogateti, in veliko posvetnega, časnega si pridobiti. Temu so radodeljnost in dela usmiljenja in ljubezni nasproti, in ga močno zatirajo. Napuh življenja ali neizmerne želje pri ljudeh in

na svetu veliko veljati. To željo pa znajo močno zaduševati sv. zakramenti, če se vredno prejemajo; sv. molitev, obiskovanje cerkve, premišljevanje svojega cilja in konca, svojega dušnega stanja, in štirih poslednjih reči.

Sklep.

Vem, da si bo peklenski sovražnik tudi ta sveti čas na vso moč prizadeval, kristjane motiti in slepariti. Pa predragi v Gospodu, nikar se ne dajte zapeljati sovražniku, ki si vselej veliko prizadeva, kaderkoli in kjerkoli zagleda, da si ljudje v resnici prizadevajo, kraljestvo božje v svojih srcih vterditi; nikar se ne dajte zapeljati in zadrževati, se voljno s sveto željo tje podati, kamor glas božji vas k odpustkom kliče. To se ve, da mora peklenski sovražnik zoper nje vpiti, in toliko glasneje vpiti, koliko večja je škoda, ki se je pri dobro opravljenem sv. letu boji po pravici. Kako bi pa vi mogli tako nespametni biti, njegov glas bolj poslušati, kot pa glas Gospodov, ki vas kliče, da bi vas vaših dušnih bolezni ozdravil? Sv. Krizostom nam tako nespamet s sledečimi besedami popisuje: „Ako se v truplu naj manjša bolezen prikaže, hitro si pomagamo! iščemo zdravnike, potrosimo veliko dnarja, storimo z veliko skerbjo vse, kar se nam naroči, in ne jenjamo popred, dokler bolezen ni odpravljena. Ako je ranjena pa duša, ali še tako hudo omadeževana, ali celo usmertjena, nam pa vse to nobene skerbi ne dela.“ Zato predragi v Gospodu! vas kličem z aposteljnomo Pavlom: „Glejte, da bote varno hodili, ne kakor nespametni, ampak kakor pametni, in dobro obrnete čas, zakaj dnevi so hudi. Zato ne bodite neumni, ampak umite, kaj da je volja Gospodova.“ Gorje tistemu, kteremu Gospod smertno uro poreče: Vse sem za te storil, vse pomočke poskusil, da bi te bil rešil, pa ti nisi hotel! Sv. Terezijo, to čisto dušo, ki jo je Gospod toliko ljubil, da jej je svojo desno podal, in da jo je v svojo nevesto zvolil, so nekega dne našli, ko se je v svojih solzah topila. Vprašana, zakaj da tako milo joka, je odgovorila: „Jokam zavoljo treh reči, ki moje serce kakor bodeči terzi neusmiljeno prebadajo. Jaz mislim, da je en Bog, ena smert in ena duša; en Bog, ako tega razžalim, nimam nikogar več, h komur bi se mogla obrniti; ena smert, če je enkrat slabo storjena, se drugokrat več popraviti ne da; ena duša, ki, enkrat zgubljena, je za vselej, na vekomaj zgubljena. En Bog, ena smert, ena duša, in vi hočete, da bi jaz ne jokala?“ Tako je govorila sv. Terezija. In mi? Mi bi zamogli, ako to prav premislimo, se še smejati, šale vganjati, in brez vse skerbi biti? Mi bi bili v stanu, sv. čas zamuditi, in glasu Gospodovemu nepokorno ušesa zapreti? To ni mogoče! Zato pridite vsi, pridite v Kristusu bratje in sestre moje! glejte! Gospod vas kliče! Toraj hočemo začeti pokoro delati, in jo bomo delali, dokler bomo živeli,

hočemo se svojih grehov očistiti, hočemo moliti in se postiti, da sv. odpustke zadobimo, svojo dušo rešimo in se večno zveličamo! Amen.

VI. pridiga:

Od svetega leta.

„Petdeseto leto posvečuj, in ga odpusti-
šanje vsem prebivavcem svoje dežele
inenuj, ker tisto leto je sveto leto.“

III. Mojz. buk. 25. 10.

V v o d.

Sedma številka je bila pri Izraelcih v časti. Tako jim je Gospod Bog na gori Sinaj zaterdoval: Ko pridete v deželo, ki jo vam bom dal, delajte šest dni, sedmi dan je pa praznik Gospoda tvojega Boga, ter ne smeš delati ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec, ne tvoja dekla, ne tvoja živina, ne ptujec, ki je znotraj tvojih vrat. — Šest let obsevaj svojo njivo, obrezuj in obdeluj svoj vinograd, sedmo leto pa bo sabota te zemlje in Gospodovega počitka. Kar bo to leto rodilo, bo tvoji živini in drobnici v jed in nobenega ne smeš k delu priganjati. Ko bo sedemkrat sedem let t. j. 49 let preteklo, in bo petdeseto nastopilo, naj pet mesecev popred trobenta zapoje, in oznani, da sv. leto nastopi. Vse ljudstvo naj se praznično obleče, se veselo med petjem in muziko zbira v Jeruzalemskem tempeljnu, da Boga hvali in časti; dolžniku, ki plačati ni v stanu, naj se dolgovi odpusté; hiša, blago, ali kar je zastavljenega naj se nazaj da; ječe naj se odpró, in jetniki izpusté, posli in služabniki naj se sprosté. Res velike so bile dobrote, ki so jih uživali Izraeljci o sv. letu; ali komaj senca in slab spomin so tistih dobrot in gnad, ki se jih mi kristjani o sv. letu lahko vdeležujemo. Uni so uživali le časne in telesne dobrote, mi pa se vdeležujemo dušnih in večnih. Zato poslušavci! odprite svoje ušesa; jaz pravim danes:

Glejte 1. sužni se iz sužnosti rešujejo;

2. prodano ali zastavljeno blago se oprostuje;

3. napravljeni dolgovi, zaslužene kazni se odpuščajo. Pripravite se.

R a z l a g a.

1. Žalostno in groze polno je le slišati, kako da se sužnim pri Turkih in Arabcih godi. Kot pri nas neumno živino, tam ljudi pro-

dajajo. Po več sto tavžent jih nabašejo v kako barko, da jih čez globoko morje v druge kraje prepeljejo, in predenj v svojo žalostno službo pridejo, jih zmed deset, po šest do sedem na barki pomerje, kar je za te reveže še naj večja sreča, ko bi le kerščeni bili. V kak nizek kot jih v barko natlačijo, kjer jim le po malem jesti dajejo. Vsako jutro mertve trupla v morje pomečejo, ki so po noči od smradu in revščine pomerli. Ako se barka prikaže, ki človeške barantavce po morju lovi, in njej kupec vbežati ne more, hitro sužne ljudi v sode pobaše, na nje kamnja naloži, in jih v morje potopi. Tolikošna je revščina vboščikov, da jih veliko z broda, kamor jih na solnce zavlečejo, od prevelike žalosti v morje poskoči, predenj v svojo žalostno službo pridejo. Kar jih v namenjeni kraj pride, prodajo jih po njih truplu. Močnejši ko kdo je, višo ceno ima, več tudi delati mora, da gospodarju veči kup zasluži, kolikor je za njega dal. Več delj jih je po pet do deset na kaki dolgi ketini navezanih, da jih po dnevi na delo ženó, po noči pa v kaki temni ječi na golih tleh, gnjili slami, terdih dilah ležé. Zjutraj, ko se jim vrata odpró, ketine zarožljajo, biči pokajo, mili jok in žalostni stok se razlega. Če se jim včasih kaki dobrivci terdega, starega kruha iz otrob veržejo, se kot stradani psi za nje spopadejo, tergajo, pretepajo. Pogosto se znajde med njimi imeniten gospod, nedolžen otrok, ki pa dnarja nima, da bi se odkupil in oprostil.

Mislite si dragi moji! ko bi tem revežem vesela trobenta rešenja zapela pred njih vratni; ko bi se vseh ječ vrata odperle, kaka posebna svitloba jih razsvetila, in vesel glas se zaslišal: Rešeni ste! ketine naj verže vsak od sebe; tudi ima vsak toliko dnarja in poštenega oblačila, da lahko v svojo domovanje pride, samo da se bo nekterikrat velikemu caru priklonil, in mu obljudil, da ga več v to deželo sužnosti poželeso ne bo. Kaj pravite, ali ne bojo revni vboščki tako rekoč na novo oživeli, od veselja vriskali, med veselim petjem ketine od sebe metali, lepo se preoblačiti hiteli, ječam za vselej slovo dajali, se cesarju hvaležno priklonili, in če bi potreba bilo tudi prisegli in poterdili, da jih nikoli več v tej nesrečni deželi nobeden vidil ne bo. In kdo bi zmed sužnih tako svojeglaven bil, da bi rajši še v sužnosti ostal, kot pa veselo oznanilo s hvaležnim srcem prevzel? Ali jaz nimam sužnih iz daljne Amerike in Afrike pred sebo, da bi jim to veselo novico rešenja mogel prinesti, oznanovati jim sveto leto, tudi ne jetnikov, ki po temnih ječah žalosti medlijo, ampak imam kristjane, ki bi po besedah sv. Pavla imeli biti rešeni iz sužnosti trohnjenja, in oproščeni k časti božjih otrok. Pa kaj hočem, ker temu ni taka. Koliko mojih poslušavcev ni v sužnosti Turka in Arabcev, kot smo jih popred premišljevali, da so bratovskega usmiljenja in ljubezni vredni, ampak še v veliko hujši sužnosti, od ktere zopet sv. Pavl pove: Da bi se iztergali iz zaderg hudiča, ki jih vjete ima po svoji volji. Ni ga tak neusmiljenega trinoga, kot je on, satan peklenski. Kolikor

grehov in hudobij da je kdo storil, v tolikošnih grozovitnih ketinah ga zakovanega ima, po svoji volji semtertje vlačí in neusmiljeno muči; kolikor pregrešnih misel in nespodobnih želj da se po tvoji glavi verti, v tvojem sercu radovoljno pase, toliko šib in bičev si si spletel, s kterimi te vžiga do zdelanih belih kosti. Menj ko žejo po nebeskih studencih občutiš, s toliko večo žejo in lakoto do grehe in ostudnosti te on napasuje, da bi te po tej časni sužnosti tudi peklenska za gotovo na večno v oblasti imela.

O kdo bi se pač ne želel iz te nesrečne sužnosti rešiti? In poslušajte jo angeljsko trobento, kako prijazno da poje: Sveto leto je. Vrata po ječah in sužnostih naj se odpirajo, težki jarm, mlinski kamen pregrehe naj se odvali, ketine hudobije naj se razbijejo, drago oblačilo posvečujoče gnade božje naj se obleče, pomoči za popotnico, ki vam Jezus iz svojega neskončnega zaslužnja ponuja, poslužite se. Z drago ceno svoje kervi in telesa vas hoče odkupiti, in ves dolg plačati. Nič drugega vam k temu ni treba, kot da se kterikrat pred razžaljenim Bogom ponižate, domačo farno cerkev nekterekrati obiščete, ter nekoliko očenašev po namenu sv. cerkve ali iz v to odločenih bukvic nektere molitve opravite, zakrament sv. pokore vredno prejemete, en dan med tim časom malo bolj se postite, kakemu domačemu revežu iz dobrega namena po svoji moči podelite, za misijonarje kaj odločite, zvesto obljubite, in pri storjeni obljubi tudi ostanete, da se nikoli več v to deželo hudobije in take strašne sužnosti vračevali ne bote.

(Konec prinodnjič.)

Družba svetega Mohora.

Poverjeniki in prijatelji družbe in njenega razvitka so tudi letos ob priložnosti, ko so vračali vpisovalne pole, odboru objavili raznotere nasvete in predloge, o katerih molčati ne bilo prav. Izmed vseh najvažnejši se nam zdejo ti-le:

a) Prečastiti gosp. Lavr. Herg, župnik v Lembahu, piše med drugim odboru to-le:

V sedanjih žalostnih časih za Slovence je skoro edina tolažba za nas blagodejan družba sv. Mohora, ki tako vspešno dela za boljšo prihodnost Slovencev. Zaradi pomenkanja denarja sem se letos bal, da bo število družbenikov v tukajšnji župniji se zmanjšalo, in glejte! v kljub vsem overam, se je zdatno pomnožilo. Dozdeva se mi, kakor da bi še komaj sedaj ljudstvo spoznalo, kako dobra je ta družba. Zares, poduka je pred vsem potreba, da se Slovenci omikajo in zavejo, potem bodo si sami svoje svete pravice branili. Žalibog! da so nam šole odvzete, in tičé do ušes v nemškutariji in liberalizmu; zato pa moramo tim bolje z dobrimi časniki in knjigami mladež uriti, da se ne pogubi.

Ne zamerite, da za stran izdavanja knjig zopet eno misel sprožim. Družba nam daje med drugim tudi „občno zgodovino“. Ali ne

bi kazalo, da bi se v kratkem „kratek zemljepis z najpotrebnišimi zemljevidi“ družbenikom podal, ker ravno tukaj je Slovenec revež; on ne pozna niti svojega naroda, niti svoje lepe domovine, niti Avstrije, druge derfave pa še manje. Svoje dni se v šoli to ni učilo, in vendar je potrebno, da se zave, da pozna, koliko ima bratov, kje prebivajo in kako se jim godi; potem se tudi Nemca ne bo toliko bal, ko bo zvedel, da ima dovolj zaveznikov. Zato pa bi pri tem zemljepisu Slovenski okraji in sploh avstrijsko cesarstvo se nekaj obširneje v poštev vzelo. Takošni zemljepis bi tudi šolam dobro služil, ker učitelji si ne vejo pomagati.

Imamo sicer obširni zemljepis Jesenkov, pa ta je preobširen, prvi natis pa menda ni več dobiti; in da bi bil za dobiti, Slovenec ni vaju knjige kupovati, treba mu je jih po drugi poti oskerbeti. Slovenska Matica izdaja zemljevide, pa ti pridejo samo posameznim v roke. Za družbenike mohorske bi bilo dovolj, če bi se jim podale obe poluti, Evropa, Avstrija in Slovenske dežele.

Potrebo zemljepisa in zemljevidov so pokojni knezskof Anton Martin Slomšek živo počutili; zato pa so celo v molitvenih knjigah se na to ozirali, postavim: „Življenja srečen pot“ ima marsikaj zemljepisnega in na koncu še zemljevid.

Slovinci sploh malo potujejo in tako so jim dežele in mesta, od katerih vedno slišimo govoriti, nepoznane.

Ako bi družba to za dobro spoznala, gotovo bi učeni g. Jesenko bil pripravljen, lahko razumljiv zemljepis za prosto ljudstvo prirediti in spisati.

Odborniki so seveda praktičnemu predlogu enaglasno priterdili in naročili tajniku, naj zastran rokopisa stopi z g. prof. Jesenkotom, zastran zemljevidov pa z Matico v dogovor. Od dogovora bode odvisno, kedaj bode družba občno zaželjeno knjigo z zemljevidi vred spravila na svitlo.

Rodoljubni gospod župnik je ob enem družbi podaril natančno popravljen popis sejmov na Štajerskem, ker so dosednji izkazi v koledarji bili zelo pomanjkljivi. Z odborom vred bodo g. pisatelju posebno zahvalo vedeli posestniki po slov. Štajerskem, katerim zanesljiv popis sejmov gotovo močno ustreza.

b) Iz Goriškega je došlo sledeče vprašanje: „Ali ne bi zamogla družba sv. Mohora leta 1876 Slovence razveseliti z živo potrebno knjigo, koja bi kazala pravila in izglede, kako se imajo vsakoverstna pisma izdelovati ter bi imela tudi navadne naslove in napise za vse urade in stanove?“ Bila bi taka knjiga Slovincem to, kar je Nemcem: „Geschäftsstiel“ ali „Haussecretär“. Potrebna bi bila Slovincem posebno zarad edivosti v naslovih. „Verujte mi,“ dostavlja gosp. nasvetovalec, „to ni samo moja želja, nego sploh vseh, koji radi slovenski pišejo in uradujejo.“ — Tudi tej prevažnej želji bode odbor prav rad vstregel, kakor hitro se mu posreči, za uredbo in sestavo nasvetovane knjige sposobnega pisatelja si pridobiti.

c) iz Kanalske doline nasvetuje marljivi naš pisatelj prečast. gosp. dekan Lambert Ferčnik to-le :

Vsak, kdor se s knjigami peča, vé, koliko koristijo dobra kazala in imeniki, da nam rabo knjig in učenje tisučerkokrat polajšajo in mnogo zlatega časa prihranijo. Učeni Böhmer je rekel: „Ni dobrih bukev brez dobrega kazala in imenika; pogrešata se pa v marsikteri knjigi.“

Posebno težko pógrešam tvarnega kazala lepemu delu „Življenje Svetnikov in Svetnic Božjih.“ Ove bukve so skoraj v rokah vsakega slovenskega duhovna; v njih se nahaja mnogo gradiva za pridige in kerščanske nauke, je hranjen dragocen zaklad, ki se da porabiti na mnogotere strani. A zaklad nima ročnikov, da bi se prijel in vzdignil. Marsikomu se s to knjigo godi, kakor otroku, ki pride do hleba in noža, a kruha vendar ne dobi, ker še ni vajen ga rezati. „Življenje Svetnikov“ imajo skorej da vsi slovenski duhovni, a porabiti ga ne morejo, ker ni tvarnega kazala.

Zatorej napravljam za-se tako kazalo ali imenik na dvojno stran :

V prvo postavljam Svetnike in Svetnic celega leta po abecednem redu s pristavkom poglavitnih resnic in življenja posnetih in premišljevanih;

v drugo pa devam resnice v abecednem redu, kolikor mogoče v obliki kerščanskega katekizma. To mi koristi pri izdelavanji pridig in kerščanskih nauk.

Kedar se odločim za katerikoli predmet in bi rad o tej stvari kraj brał, pogledam v kazalo in poiščem dotično stran. Tu najdem razlago, premišljevanje, ob enem pa tudi izgled.

Enako pri kerščanskem nauku. Mnogotero življenje je z dotičnim premišljevanjem najbolj jedernata in koristna pridiga.

Kar pa za-se napravljam, sem volje tudi drugim v porabo ponuditi. Po mojem mnenji naj prevzame družba sv. Mohora v tisk kazalo; obsegal bo morebiti le tiskano polo in tiskarnina bi znašala do 10 kr.“

Družbin odbor je prevdaril tudi ta predlog in sklenil, tvarno kazalo k „Življenji svetnikov“ po nasvetu in uredbi g. Ferčnika tiskati v 2000 iztisih. Cena se bo določila po doveršenem natisu.

d) Veleučeni gospod France Kuralt, profesor deželne kmetijske šole v Gorici je družbi ponudil precej obširen in temeljit poduk o „sadjereji“. Ker se sadjerejec lepo ujema z „Umnim kmetovalcem“ in to knjigo prav za prav nadaljuje; sprejeli so odborniki Kuraltovo ponudbo in določili, da pride „Umni sadjerejec“ takoj po zadnjem snopiču „Umnega kmetovalca“ v natis in na svitlo.

Duhovske zadeve.

Kerška škofija. Preč. g. Bramer Andrej, mestni fajmošter v Št. Andražu, je imenovan za dekana in konzist. svetovalca. Č. g.

Wošner Franc, kurat v Apačah, je dobil faro Gutštajn; čast. g. Koller Janez, fajmošter v Brezah, faro Št. Štefan pri Trušnjah in č. g. Hartlieb Jakob, provizor v Kornatu, faro Lesnik. Za provizorje so postavljeni čč. gg. Thalhamer Dominik v Hörzendorf; Stembal Martin v Gorje in Kraut Valentin v Klošter (Grebinj). Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Winkler Janez v Št. Andraž; Wesiag Peter na sv. Višarje; Thellian Jožef v Lipo pri Sachsenburgu; Binder Hen. v Nemški Bleiberg; Leskovec Franc v Labud in Randl Matej v Trebinje. — Umerla sta: dne 8. maja čast. g. Oberkircher Jernej, fajmošter v Kloštru blizu Grebinja in dne 9. maja č. g. Valjavec Janez, duhoven iz Jezusove družbe, pridigar v Celovcu. R. I. P.

Ljubljanska škofija. Č. g. Vidmar Jože je dobil faro Vreme Za provizorje grejo čč. gg. Šafer Janez na Sela, Justin Blaž na Črni verh, Masterl Anton v Zali log; Vodopivec Ludvik k sv. Magdalenii na gori. Prestavljeni so čč. gg.: Kalan Jakob v Mirno peč, Lavtar Val. v Višnjo goro, Lušin Anton, k sv. Petru v Ljubljano, Pogorelec Andrej v Dolino, Plevanec v Boštanj. Č. g. Pintar Anton gre zavoľo bolehnosti prostovoljno začasno kot administrator v Rateče. Umerli so č. g. fajm. v pokoju Pavšič. Žust Martin, Plemelj Anton, R. I. P.

Terzaška škofija. Č. g. Tomšič Franc gre za kaplana v Kazle; č. g. Šubic Primož v Koprivo. Umerli so: č. gosp. Pavšič Jože bivši župnik v Kortah, zdej v pokoju; č. g. dr. Boschetti Ambrož, profesor na laški gimnaziji v Terstu; č. g. Jelušič Rob., bivši duh. pomoč. v Kastvu. R. I. P.

Lavantinska škofija. Č. g. Stuler Janez je postal oskerbnik Brazlovške dekanije. Župniki so postali čč. gg.: Bohinec Jakob, v Brazlovičah; Jan Ferd. v Šmiklavžu pri Slov. Gradcu; Klavžer Franc v Št. Ilu pod Turjakom; Pirkovič Franc na Zgornji Ponikvi, in Urbas Juri v Šmarjeti pri Pesnici. Č. g. Kukovec Jože je postal provizor pri sv. Andražu v slov. gor; č. g. Koren Mat. pa v Brazlovčah. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Planinšek Jakob v Šmartin v Rožni dolini; Tamše Val. v Žetale; Horvat Jože v Loko; Pečar Jože v št. Vid pri Ponikvi; Govedič Jan., v Artiče, Pihler Simon v Šmartin pri Saleku; Krajnc Val. v Muto; Šinko Jože k sv. Lovrencu v Slovens. goricah; Kunce Janez za II. k sv. Križu pri Ljutomeru; Ramor Janez k sv. Lovrencu v Puščavo; Prešern Franc za II. v Slov. Bistrico; Plaskan Vinko za II. v št. Jur pod Ribnikom, in Hirti Franc za IV. v Maribor. Č. g. Černivec Mart. gre v stalni, čč. gg. Šket Mart. in Kavčič Ant. v začasni pokoj. Umerla sta čč. gg. Vučajnk Marko in Orožen Val. v pokoju. R. I. P.